

PERHON KUNTA

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-31.8.2022

Kuva: Pixabay

Sisällys

1. KATSAUS ALKUVUOTEEN 2022.....	2
2. KOKO KUNTAKONSERNI.....	16
3. KÄYTTÖTALOUSOSA.....	23
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ.....	26
SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	38
HYVINVOINTILAUTAKUNTA.....	46
TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	50
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	55
4. INVESTOINNIT.....	58
5. SIJOITUSTOIMINTA.....	59
6. ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	60
TILINPÄÄTÖSENNUSTE.....	65

1. KATSAUS ALKUVUOTEEN 2022

Tammikuussa

- talousarvion täytäntöönpano-ohjeet vuodelle 2022
- valtionosuuspäätös peruspalveluiden osalta vuodelle 2022
- kaavoitussopimus Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavasta
- Lausunto Millespakka Oy:n osakassopimusluonnoksesta
- saatavien poistaminen kirjanpidosta 31.12.2021
- lausunto YVA- tarveharkinnasta koskien Fingrid Alajärvi-Jylkkä (Kalajoki) voimajohtolinjaa
- Myllykangas- määräalan ja rakennusten lunastussopimuksen päivittäminen
- Reino Ahosen stipendirahaston perustaminen
- opettajien ja ohjaajien henkilöstön työpuhelinikäytänteet

Helmikuussa

- talouskatsaus, kuukausiraportti joulukuu 2021
- talousarvion 2022 käyttösuunnitelmat, ostolaskujen ja maksujen asiataarkistaminen sekä maksujen hyväksyminen
- talousarviolainaa otettiin 6.000.000 euroa
- kunnan sijoitussopimusten päivittäminen Joki-Pohjanmaan Osuuspankin kanssa
- luottokortin hankinta talous- ja hallintojohtajalle
- kunnan henkilöstön luontoisetujen arvon määrittäminen vuodelle 2022
- liikuntahallityöryhmän perustaminen ja nimeäminen
- kaavoitussopimuksen hyväksyminen Kirvesvuoren tuulivoimaosayleiskaavasta
- Kampustyöryhmän raportin ja suositusten valmistuminen
- työvalmentajan määräaikaisen viran täyttö
- keskusvaalilautakunnan sihteerin palkkio
- Perhon Kehitysyhtiö Oy:n hallituksen täydentäminen
- keittiötyöntekijän toistaiseksi voimassa olevan viran perustaminen
- konserniyhtiön Kiinteistö Oy Perhon Kartanon valtiokonttorilainojen omavelkainen takaaminen
- Lunastussopimuksen päivittäminen/ Valmistuli Oy
- Nuorisovaltuuston vuosikertomus 2021
- kunnallisaloitteet vuodelta 2021
- maatalousyriyten avustus- ja kehittämismäärärahan jakoperusteet vuodelle 2022
- henkilöstön luontoisetujen arvon täsmennys vuodelle 2022
- pankkitilin avaaminen stipendirahastoa varten
- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyvän omaisuuden sopimuksien ja vastuiden selvittäminen
- Poikkeamislupa
- Päiväkotia Satulinna- kiinteistöistä tehtyjen tarjousten käsittely
- tuntikehyksen valmistelun aloittaminen lukuvuodelle 2022-2023
- siivous- ja ravitsemispäällikön viran täyttö
- talonmiehen irtisanoutuminen toistaiseksi voimassa olevasta toimesta
- maneesin käytön tilanteen selvittäminen
- ehdotukset palkittavista Keski-Pohjanmaan urheilugaalaan
- päätös korvauksesta Haanen hiihdon ja Tour de Perhon avustajille
- lausunto nuorisolain ja valtioneuvoston asetussuunnitelmasta nuorisotyön ja politiikan tarkistamiseksi
- vapaa-ajanohjaajan toimen täyttö
- abiturienttien opintomatkaavustus
- Perhon MLL:n vapputapahtuman tukeminen
- työryhmän nimeäminen hyvinvointikertomuksen laatimiseen
- vastine Vaasan Hallinto-oikeudelle VHO 21363/2021

Maaliskuussa

- palvelutuotannosta poistettujen kiinteistöjen tase-arvojen ja investointivarausten käsittely tilinpäätöksessä 2021
- vapaa-ajanohjaajan toimen täyttölupa
- hankintapäätös korjaus- ja huoltotoista vuosille 2022-2023
- Kampuksen päärakennuksen IV-urakan hankintapäätös
- Pienten kirvesmiestöiden hankintapäätös
- TYKY-määrärahan käyttö vuonna 2022
- Perhon kunnan yhteistyösopimuksen päivitys
- nuorten kesätyöllistämistuki 2022
- avustus Ukrainaan
- viestintäsihteerin määräaikaisen toimen perustaminen
- koulukuljetusperiaatteista päättäminen
- Kokkonevan koulun myynti
- Esiopetuksen lastenhoitajan toimen täyttölupa
- Luokanopettajan viran täyttölupa
- Alakoulun erityisopettajan viran täyttölupa
- Yläkoulun koulunkäynninohjaajan toimen täyttö
- Matemaattisten aineiden lehtorin viran täyttölupa
- Yläkoulun päätoimisen tuntiopettajan viran täyttölupa
- tilinpäätöksen 2021 käsittely kunnanhallituksessa
- Pappilantien peruskorjaussuunnitelman muutoksen valmistelu ja neuvotteluvaltuutus
- ostotarjouksen käsittely kortteli 112 tontti 3:n osalta ja tonttivarauksen tekeminen
- kunniamerkkiesitykset 6.12.2022
- Lukuvuoden 2022-2023 työpäivät
- varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen täyttö sisäisellä siirrolla
- perusopetuksen ja toisen asteen oppimateriaalihankinta lukuvuodelle 2022-2023 ja kilpailutus vuosille 2023-2025

Huhtikuussa

- perusopetuksen ja lukion tuntikehyksen vahvistaminen lukuvuodelle 2022-2023
- yläkoulun ja lukion rehtorin rekrytoinnin aloitus
- varhaiskasvatussuunnitelman valmistelun käynnistäminen
- talouskatsaus, kuukausiraportti maaliskuu 2022
- Perhon liikuntahallityöryhmän esitys
- kotitalousluokan tilaratkaisun suunnittelu
- hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostoihin ehdokkaiden nimeäminen
- Selvityksen tilaaminen sote- toimintojen siirron vaikutuksista Perhon kunnan talouden kantokykyyn
- varhaiskasvatuksen vuorohoidon lastenhoitajan toimen perustaminen
- yläkoulun erityisluokanopettajan toistaiseksi voimassa olevan viran perustaminen
- päätoimisen tuntiopettajan määräaikaisen viran perustaminen
- yläkoulun koulunkäynninohjaajan määräaikaisen toimen perustaminen
- henkilökohtaisen ohjaajan toistaiseksi voimassa olevan toimen perustaminen varhaiskasvatukseen
- maaseutulauslaskun tilinpäätös vuodelta 2021
- määräalan myynti/ kiinteistö Salavo
- keittiötyöntekijän toistaiseksi voimassa olevan toimen täyttö
- ateriankuljettaja-siivoojan toimen täyttö määräaikaisena 31.12.2022 saakka sisäisin järjestelyin ja määrä/osa-aikaisella sopimuksella
- projektipäällikön ja turvallisuuskoordinaattorin toistaiseksi voimassa olevan toimen perustamisen valmistelu
- Oksakosken koulun lämmityksessä olleiden poikkeamien käsittely

Toukokuussa

- talousarviomuutos kotitalousopetuksen tilojen saneerausta varten
- Kiinteistö Oy Perhon Kartanon pääomittaminen
- Perhon Kehitysyhtiö Oy:n pääomittaminen
- Lausuntopyyntöön vastaaminen koskien Kyyjärven Hanhinevan tuulivoimahankkeen kaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa
- yhtiökokousedustajien ja varaedustajien nimeäminen yhtiöihin toukokuuhun 2023 saakka
- koulunkäynnin ohjaajan irtisanoutuminen ja toistaiseksi voimassa olevan toimen täyttölupa
- talous- ja hallintojohtajan ja sivistysjohtajan koeaikojen päätyminen
- Kuntastrategian hyväksyminen
- varhaiskasvatuksen opettajien voimassa olevien toimien täyttö
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan toistaiseksi voimassa olevan toimen täyttö
- Alakoulun erityisopettajan viran täyttö
- lastenhoitajan toimen täyttö
- lausunto Ahvenlammen tuulivoimapuiston YVA- ohjelmasta
- lausunto Kettukangas-Hanhikankaan tuulivoimahankkeen YVA.-ohjelmasta ja sähkönsiirrosta

Kesäkuussa

- Jalminakodin vesikattoremontin hankinta
- Pappilantien maanrakennustöiden hankinta
- valtuutus kotitalousluokan hankintapäätöksiin
- siivoojan rekrytointi
- tilinpäätös 2021 ja arviointikertomus
- sijoittajaprofiilin päivitys ja arvo-osuustilin avaaminen koulujen stipendiraahastoa varten
- sijoitustoiminnan ajankohtaiskatsaus
- talouskatsaus, kuukausiraportti kesäkuu 2022
- Kampuksen päärakennuksen sähköurakan hankinta
- Sahinkosken tontin myynti
- teollisuus- ja toimitilojen tonttien myynti Perhon Kehitysyhtiö Oy:lle
- kolmen yritystonttikampanjatontin myynti Perhon Kehitysyhtiö Oy:lle ja tonttikampanjan ehtojen muuttaminen näiden tonttien osalta
- kuntarahoituksen muutos Mukaan – mukaba kasvussa- hankkeeseen
- TyöplusKunta Oy:n sulautumisesityksen hyväksyminen
- hyvinvointialueelle siirtyvän omaisuuden, sopimusten ja vastuiden hyväksyminen
- aamu- ja iltapäivätoiminnan periaatteet ja maksut lukuvuonna 2022-2023
- varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.8.2022 alkaen
- henkilökohtaisen ohjaajan toistaiseksi voimassa olevan toimen täyttö
- koulukuljetushankinta
- sivistystoimen hankkeisiin liittyvä rekrytointi
- luokanopettajan viran täyttö
- koulunkäynnin ohjaajan rekrytointi
- koulunkäynnin ohjaajan määräaikaisen toimen perustaminen
- erityisluokanopettajan toistaiseksi voimassa olevan viran toimen täyttö
- päätoimisen tuntiopettajan määräaikaisen viran täyttö
- kirjastoavustajan irtisanoutuminen
- Vaasan hallinto-oikeuden päätös Perhon kunnanvaltuuston päätöksestä 22.3.2021 § 9
- Oksakosken koulupiirin oppilaiden koulunkäynnin järjestäminen lukuvuonna 2022-2023
- alueneuvottelukuntaan nimeäminen
- katusoittoluvan myöntäminen
- laajan hyvinvointikertomuksen 2019–2021 käsittely, hyvinvointisuunnitelman 2022–2024 alustava käsittely
- kunnanjohtajan vuosiloma
- syksyn kokousaikataulun hyväksyminen
- eron myöntäminen hyvinvointilautakunnan jäsenelle ja uuden jäsenen valinta
- eron myöntäminen sivistyslautakunnan jäsenelle ja uuden jäsenen valinta

- esikouluopettajan viran täyttölupa
- Asunto Oy Perhon Paroni- yhtiön perustaminen
- yrityksen maksuohjelman hyväksyminen
- lausunto biokaasulaitoksen YVA-harkintaan
- poikkeamislupa biokaasulaitokselle
- talousarvioraamin määrittely vuodelle 2023 ja talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun aloittaminen
- koulupiirijakojen uudelleenjärjestelytyöryhmän nimeäminen
- lausunto Kyyjärven Kirvesvuoren tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointiohjelmasta
- lausunto Kirvesvuoren tuulivoimahanke ja sähkösiirto, Kyyjärvi, Perho, Alajärvi ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta
- kunnanjohtajan palkan tarkistus
- osastopäälliköiden palkkauksen tarkastaminen

Heinäkuussa ei kokoonnuttu

Elokuussa

- Pappilantien peruskorjauksen asfaltoinnin hankintapäätös
- Taloussuunnitelma, kuukausiraportti heinäkuu 2022
- Kouluterveyskyselyiden tulokset vuosilta 2019 ja 2021
- Kelan etäpalvelupisteen käyttöönotto
- Taloushallinnon toimistosihteerin viran lakkauttaminen ja taloussihteerin toimen perustaminen
- Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemisen aloittaminen
- Hankintakielto vuoden 2022 loppuun
- Etsivän nuorisotyöntekijän koeajan päätyminen
- Sopimus etäpainonhallintaryhmästä Kepli ry:n kanssa
- Nuoriso- ja vapaa-ajansihteerin irtisanoutuminen
- Nuoriso- ja vapaa-ajansihteerin rekrytointi
- Koulunkäynnin ohjaajan toimen rekrytoinnin aloittaminen
- Koulunkäynninohjaajan määräaikaisen toimen täyttö

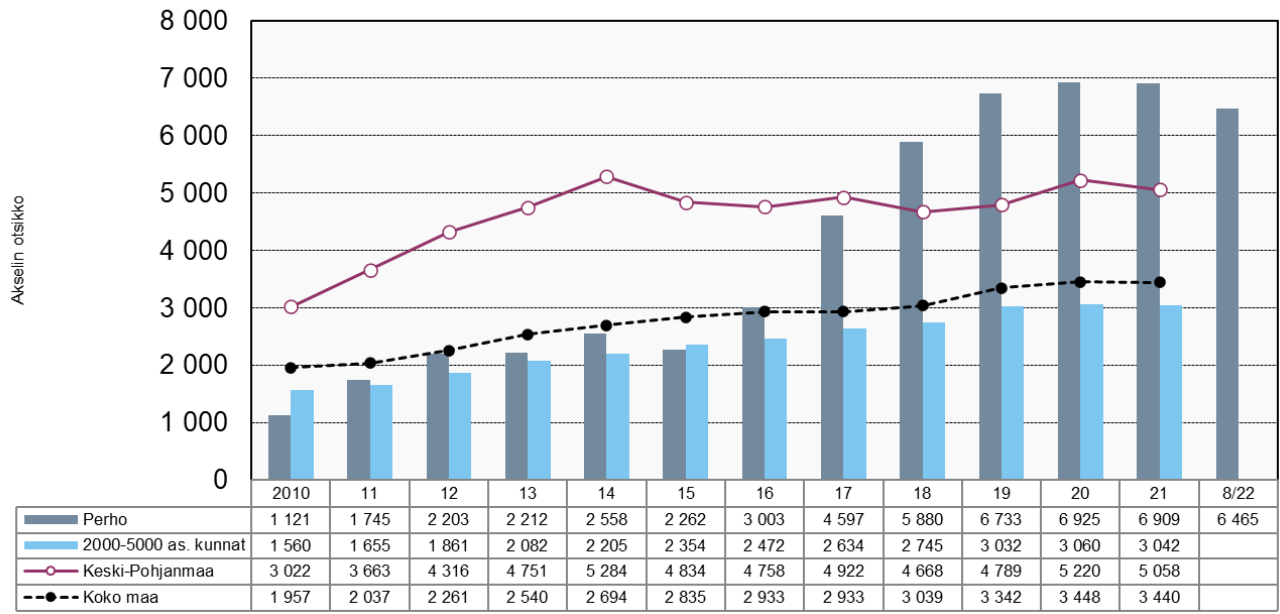
Vuosikate

Vuosikate on positiivinen alkuvuoden osalta + 0,513 milj. euroa, (ed. vuoden vastaava luku oli 1,188 milj. €). Vuosikatteella pitäisi rahoittaa investointeja ja lainoja. Investointeihin on kulunut alkuvuodesta 0,270 milj. € ja Perhon Kehitysyhtiö Oy:n ja Kiinteistö Oy Perhon Kartanon pääomittamiseen 0,450 milj. €, yhteensä 0,720 milj. €. Aikaisempina vuosina otettuja lainoja on lyhennetty 194.480 euroa.

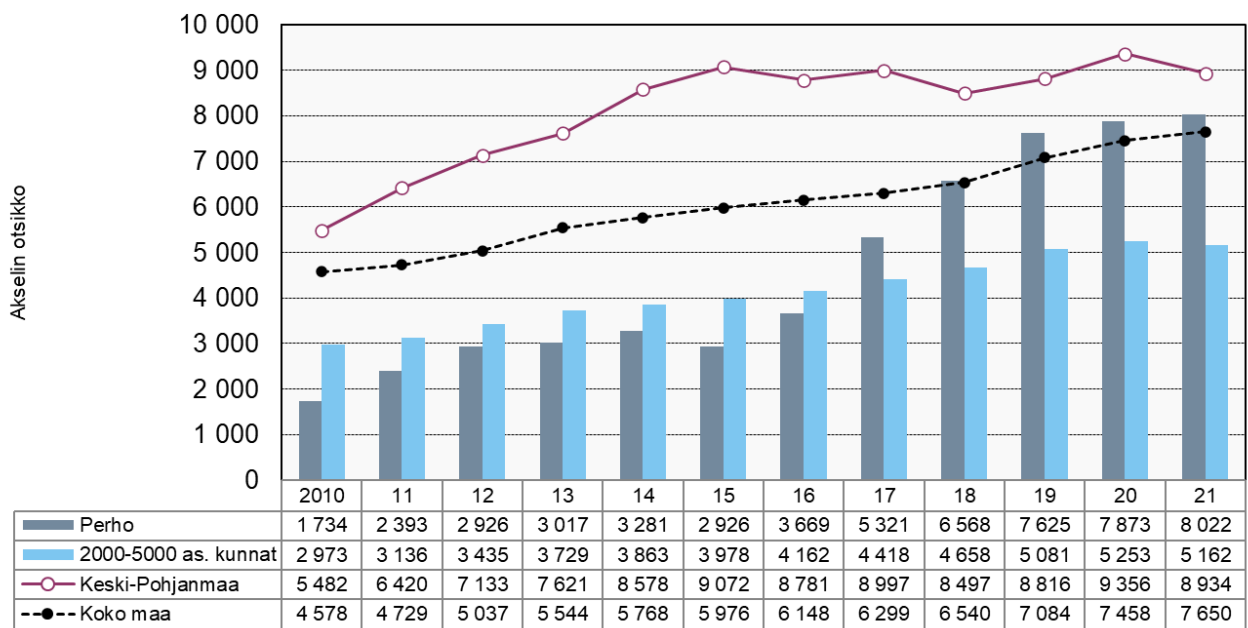
Lainat

Elokuun lopussa kunnan lainakanta on 17,293 milj. €,6.465 €/asukas. Tilinpäätöksessä 2021 kunnalla oli lainaa 18,488 milj. euroa; asukasta kohden 6.909 euroa. Elokuun lopussa kunnalla ei ollut lyhytaikaista kuntatodistuslainaa.

Lainakanta 31.12, €/as.

Konsernin lainakanta 31.12., €/as.

Verotulot ja valtionosuudet

Tuloveroprosentti 21,50. Verotuloja on saatu alkuvuodesta 0,153 milj. € enemmän verrattuna ed. vuoden vastaavaan aikaan; kunnallisverotuloja 113.491 € enemmän, yhteisöverotuloja 28.216 € enemmän ja kiinteistöverotuloja 11.251 € vähemmän. Verotulokohtaan on talousarviossa ennakoitu 8,224 milj. €, Kuntaliiton elokuun 2022 veroennusteen mukaan Perhon kunnan verotulot v. 2022 olisivat 8,661 milj. €.

Perhon kunnalle on myönnetty valtionosuutta vuodelle 2022 yhteensä 13,672 milj. €, vuoden 2022 talousarviossa valtionosuuksiksi on arvioitu 13,630 milj. €. OKM:n myöntämä valtionosuus tullaan tarkistamaan vuoden lopussa oppilasmäärien

mukaiseksi. Sivistystoimeen on saatu alkuvuodesta hankerahoituspäätöksiä 0,438 milj. € (hankkeiden toteutus vuoden 2023 loppuun).

Kuntaliiton julkaisema veroennuste, elokuu 2022

Perho						S 1 000 €
o						
Yhteenveto						
TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	
Verolaji						
Kunnallisvero	6 639	6 779	3 311	3 194	3 163	
<i>Muutos %</i>	3,5	2,1	-51,2	-3,5	-1,0	
Yhteisövero	1 061	1 026	652	589	627	
<i>Muutos %</i>	47,2	-3,2	-36,5	-9,6	6,4	
Kiinteistövero	818	856	827	827	827	
<i>Muutos %</i>	8,7	4,6	-3,4	0,0	0,0	
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	8 517	8 661	4 790	4 611	4 617	
<i>Muutos %</i>	8,0	1,7	-44,7	-3,8	0,1	

Toimintakate

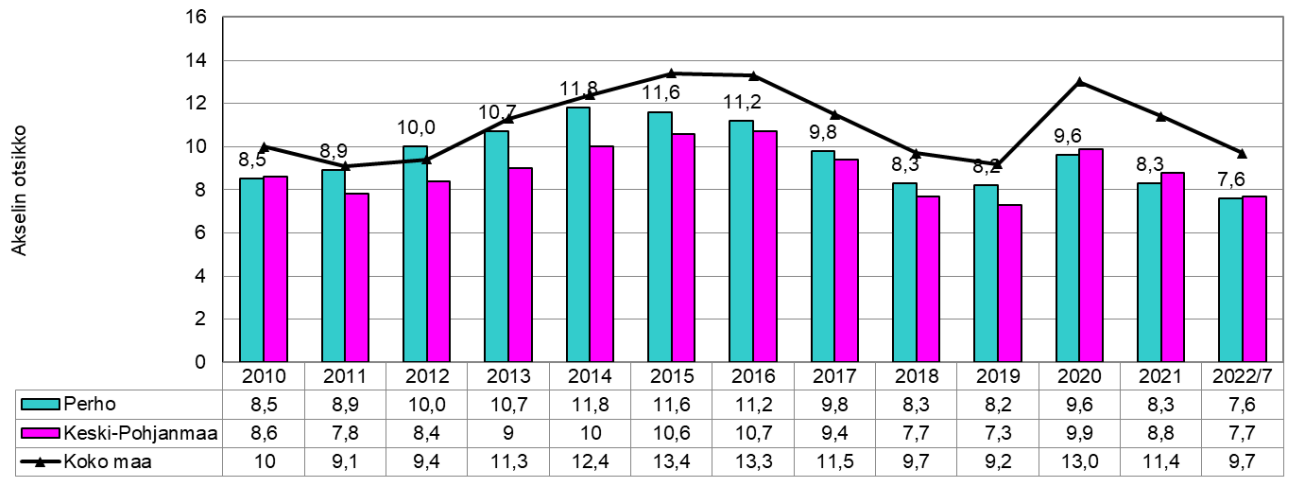
Käyttötalouden ulkoiset menot ovat 0,511 milj. € suuremmat ja tulot 0,377 milj. € pienemmät ed. vuoteen verrattuna; toimintakate on 0,888 milj. € ed. vuotta huonompi. Sosiaali- ja terveystoimen menot perustuvat Soiten ennakkolaskutukseen alkuvuodelta.

Väestö ja työllisyys

Asukasluku kuukausittain 2022, ennakkotieto											
Lähde: Tilastokeskus											
	2022								Muutos Elo (vrt. 2021)	Muutos- %	
	31.12.2021	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä			
Halsua	1083	1085	1079	1075	1070	1076	1075	1072	-11	-1,0 %	
Kaustinen	4196	4207	4218	4215	4220	4221	4230	4226	30	0,7 %	
Lestijärvi	719	719	721	718	716	712	717	716	-3	-0,4 %	
Perho	2676	2679	2671	2672	2672	2677	2676	2675	-1	0,0 %	
Toholampi	2938	2947	2944	2948	2943	2949	2951	2941	3	0,1 %	
Veteli	3004	3007	2993	2997	2988	2987	2991	2977	-27	-0,9 %	
Kaustisen seutukunta	14616	14644	14626	14625	14609	14622	14640	14607	0	-9	-0,1 %
Kase (pl. Perho)	11940	11965	11955	11953	11937	11945	11964	11932	0	-8	-0,1 %
Kannus	5390	5407	5403	5403	5411	5411	5386	5377	-13	-0,2 %	
Kokkola	47909	47965	47996	47955	47975	48017	48055	48081	172	0,4 %	
Kokkolan seutukunta	53299	53372	53399	53358	53386	53428	53441	53458	0	159	0,3 %
Keski-Pohjanmaa	67915	68016	68025	67983	67995	68050	68081	68065	150	0,2 %	
K-P:n osuus koko maasta, %	1,224	1,226	1,226	1,225	1,225	1,226	1,226	1,226	0,001		
KOKO MAA	5548241	5549970	5550287	5550771	5550936	5551958	5553359	5553955	5714	0,1 %	

Työttömyysaste v. 2010- 2022/7
Perho- Keski-Pohjanmaa- Koko maa

TULOSLASKELMA 1.1.-31.8.2022, ulkoinen				käyttö keskim. 66,7 %		
	Ta 2022	Tot. 1-8/2022	Käyttö-%	Tot. 2021/1-8	Käyttö 2021 Tp 2021	1-8/tp
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 508 390	783 513	51,9	759 777	1 399 397	54,3
Maksutuotot	128 260	62 588	48,8	89 146	139 850	63,7
Tuet ja avustukset	134 420	48 871	36,4	119 219	414 920	28,7
Vuokratuotot	891 360	595 354	66,8	893 735	1 307 990	68,3
Muut tuotot	30 560	10 302	33,7	16 123	513 774	3,1
Toimintatuotot	2 692 990	1 500 627	55,7	1 878 000	3 775 931	49,7
Toimintakulut						
Palkat ja palkkiot	-6 092 120	-3 963 550	65,1	-3 692 909	-5 512 093	67,0
Henkilösivukulut	-1 662 730	-1 074 193	64,6	-943 471	-1 470 519	64,2
Henkilöstökulut	-7 754 850	-5 037 743	65,0	-4 636 380	-6 982 612	66,4
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-11 943 430	-7 874 013	65,9	-8 028 722	-11 196 398	71,7
Muiden palvelujen ostot	-2 289 630	-1 809 455	79,0	-1 596 785	-2 657 460	60,1
Palvelujen ostot	-14 233 060	-9 683 468	68,0	-9 625 507	-13 853 858	69,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 332 690	-993 306	74,5	-941 659	-1 461 366	64,4
Avustukset	-305 390	-178 203	58,4	-186 733	-386 330	48,3
Vuokratulut	-146 720	-105 877	72,2	-70 413	-108 504	64,9
Muut kulut	-42 290	-4 933	11,7	-31 531	-94 933	33,2
Toimintakulut	-23 815 000	-16 003 529	67,2	-15 492 223	-22 887 602	67,7
Toimintakate	-21 122 010	-14 502 902	68,7	-13 614 223	-19 111 672	71,2
Verotulot	8 224 000	5 897 879	71,7	5 744 922	8 517 418	67,4
Valtionosuudet	13 629 840	9 126 346	67,0	8 614 840	12 906 119	66,8
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	500 000	178 176	35,6	508 296	647 380	78,5
Muut rahoitustuotot	21 000	33 165	157,9	8 384	17 776	47,2
Korkokulut	-146 850	-70 525	48,0	-67 071	-96 777	69,3
Muut rahoituskulut	-44 000	-149 041	338,7	-7 160	-34 767	20,6
Rahoitustuotot ja -kulut	330 150	-8 225	-2,5	442 449	533 612	82,9
Vuosikate	1 061 980	513 099	48,3	1 187 988	2 845 477	41,8
Poistot ja arvonalentumiset	-1 361 980	-890 886	65,4	-954 484	-1 678 312	56,9
Tilikauden tulos	-300 000	-377 787	125,9	233 504	1 167 165	20,0
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys					77 946	0,0
Rahastojen lis (+) tai väh (-)	300 000				50 000	0,0
Tilikauden ylijäämä / alij.	0	-377 787		233 504	1 295 112	18,0

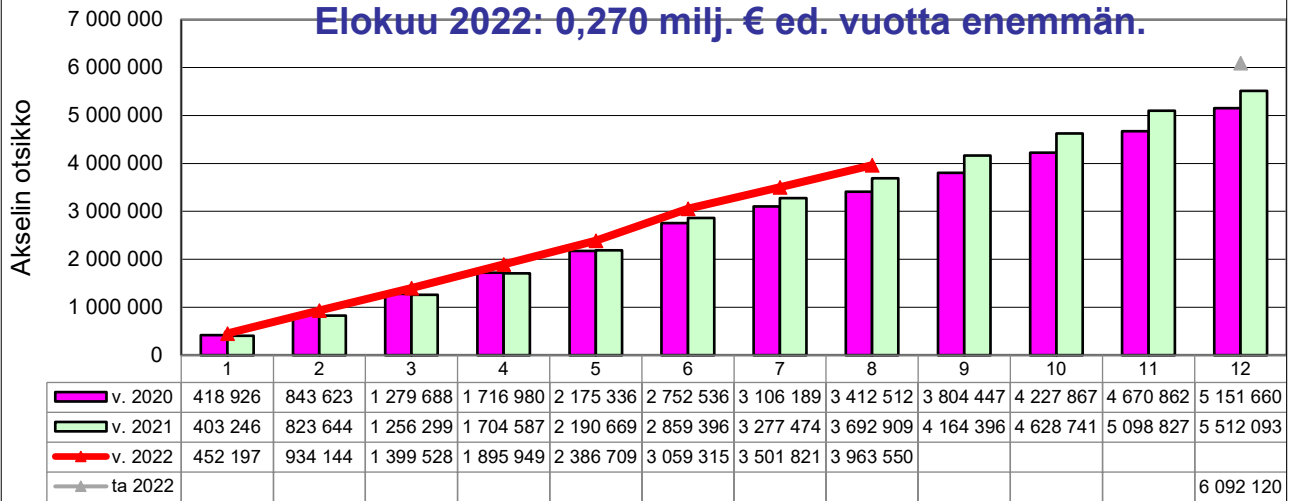

Käyttötalouden palkat 2020-2022 kuukausittain (väh. sv.korvaukset)

TP 2021: 0,360 milj. € ed. vuotta enemmän.

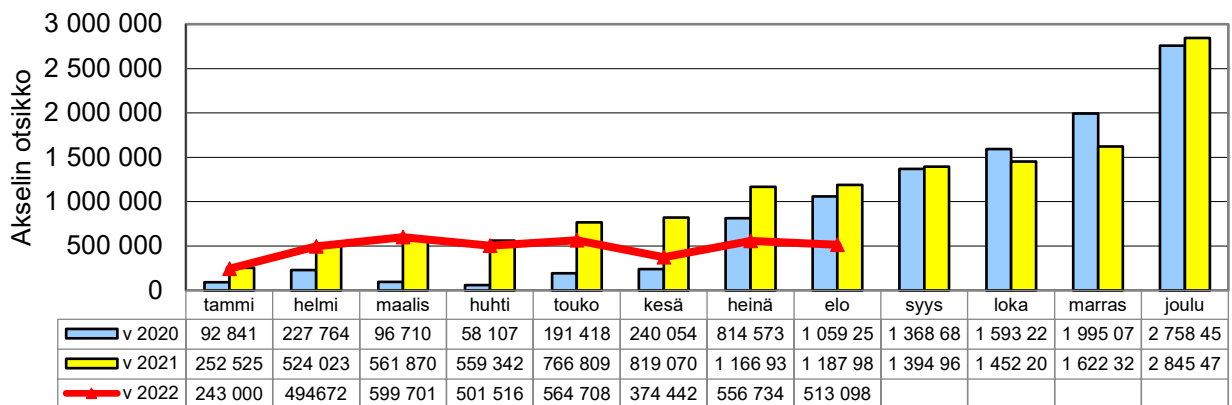
Elokuu 2022: 0,270 milj. € ed. vuotta enemmän.

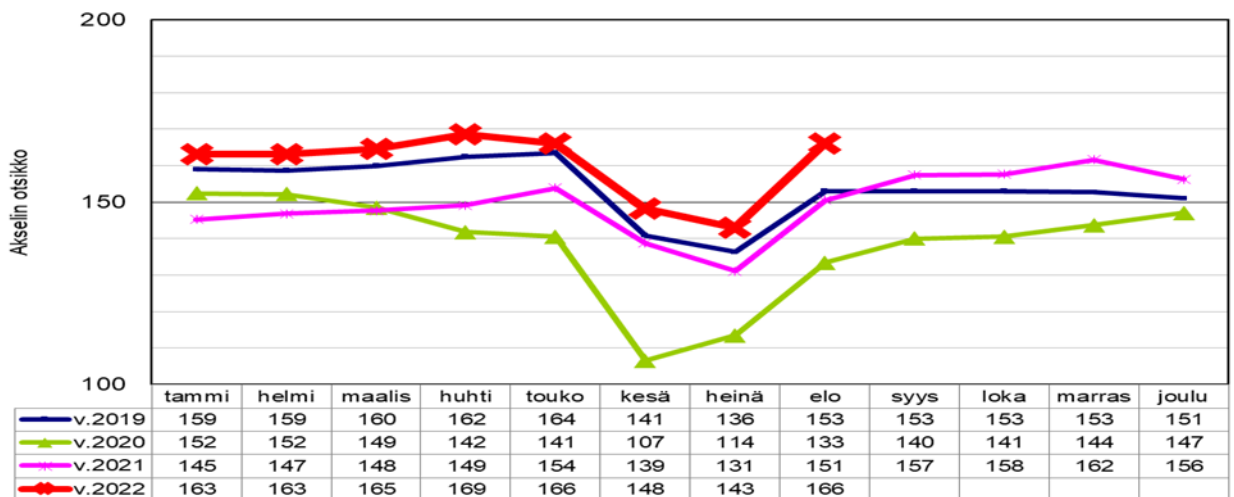
Vuosikatevertailu kuukausittain 2020-2022.

TP 2021: 87.026 € ed. vuotta parempi.

Elokuu 2022: 0,674 milj. € ed. vuotta huonompi.

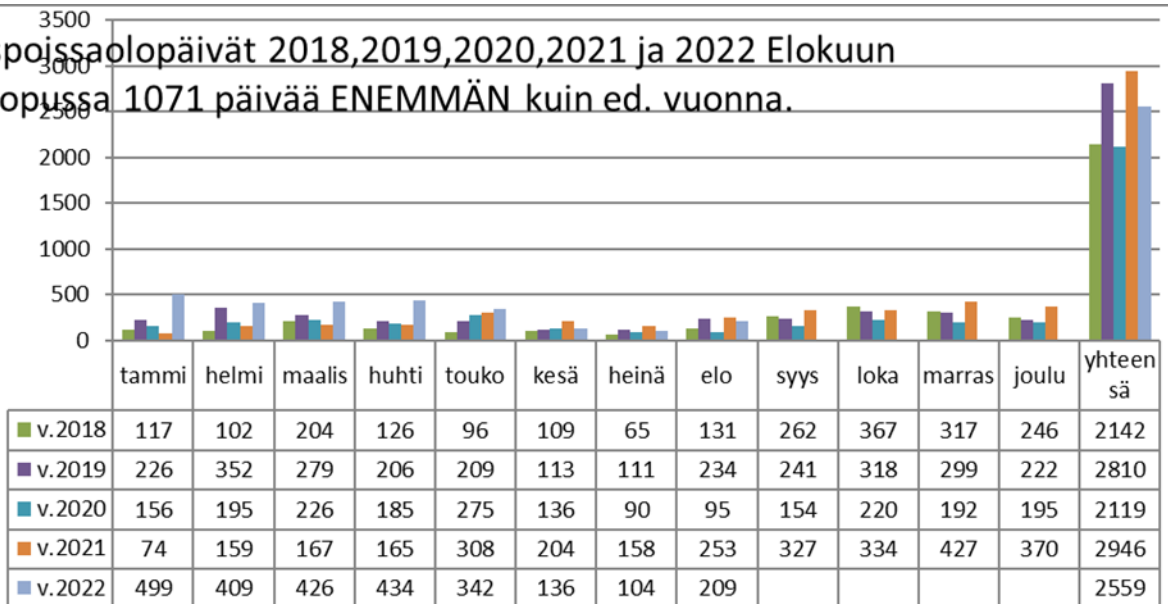

Henkilötyökuukaudet 2019-2022 (ei nuoria kesätyöntekijöitä mukana)

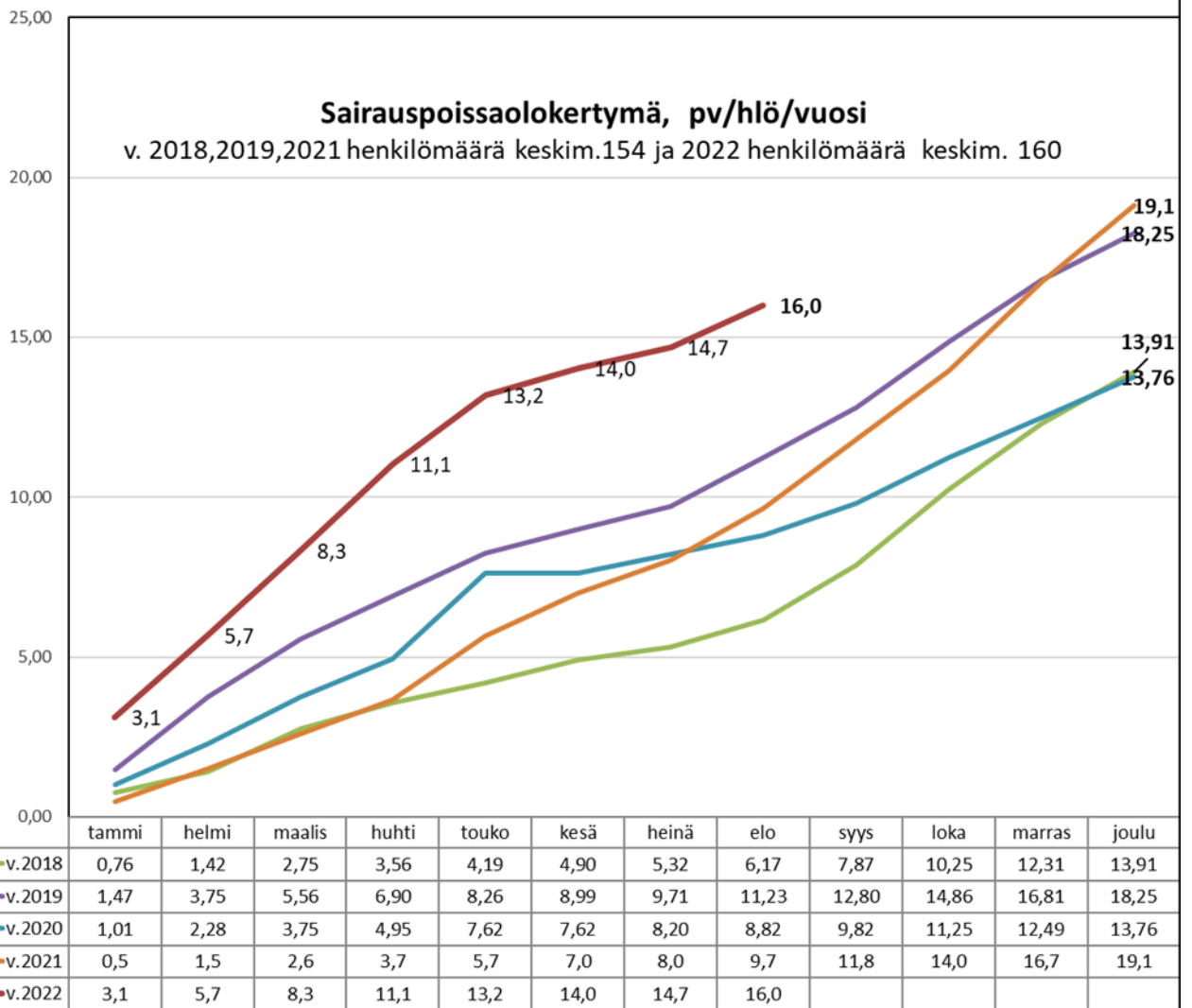
HENKILÖSTÖRAPORTTI								
Virat ja toimet talousarviossa 2022/ maksetut palkat ELOKUU 2022								
Palkansaajia, täysinä työkuukausia, EI KESÄTYÖNTEKIJÖITÄ								
	TA 2022	vakinaisia	ma/sij.	palkkatuki	ELOKUU	HEINÄKUU	KESÄKUU	
KUNNANHALLITUS								
Yleinen hallinto	3	2	1		3	3	3	
Toimistotiimi	9,6	7	1,2		8,2	7	8,2	
YLEINEN HALLINTO YHT.	12,6	9	2,2	0	11,2	10	11,2	
Maksetut palkat, €		40 569 €			40 569 €	39 257 €	56 985 €	
					1,20	-1,20	-0,70	
SIVISTYS								
Hallinto	1,00	1,00			1,00	1,00	1,00	
Varhaiskasvatus								
Päivähoito	30,6	25,50	9,70		35,20	33,10	34,60	
ip/ap toiminta/täydentävä varhaiska	1,5	1	1		2	1	1,1	
Varhaiskasvatus yht.	32,1	26,5	10,7	0	37,20	34,10	35,70	
					3,10	-1,60	-2,00	
Opetus								
Esiopetus jatkossa Opetuksen alla								
Esiopetus	4,5	3,00	2,50		5,50	3,80	4,10	
Alakoulut ja pienryhmät	39,8	33,40	5,10		38,50	31,16	33,41	
Yläkoulu	17,55	16,25	4		20,25	12,5	14,1	
Lukio	5,8	6,75	0,3		7,05	5,95	5,95	
OPETUSTOIM YHT.	67,7	0	56,4	9,4	0,00	71,30	53,41	57,56
Maksetut palkat, sivistys yhteensä €		300 100	13 836 €		313 937	276 185	489 324	
					17,89	-4,15	-12,86	
HYVINVOINTI								
	5,5	5	0,1		5,1	4	4,33	
		20 705 €			20 705 €	15 314 €	17 130 €	
					1,10	-0,10	-0,10	
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖ LTK								
Kiint.tiimi, vesi ja viemärit.	12	10,00	0,50	2,00	10,50	11,00	10,00	
Ruoka-, siivous- ja pesulapalvelut	27	3	22,50	4,20	1,00	26,70	26,80	27,70
Tekninen yhteensä	39	3	32,50	4,70	3,00	37,20	37,80	35,50
Maksetut palkat, €		94 346 €	11 384 €	4 065 €	109 795 €	109 253 €	142 568 €	
					-0,60	2,30	-0,90	
Kaikki yhteensä								
HENKILÖSTÖ YHT.	157,9	3,0	129	27	3,00	163,00	140,31	145,29
					Palkkatuki	yht. pl. Palkkatu	yht. pl. Palkkatu	yht. pl. Palkkatu
					Kaikki yht.	166,00	143,31	148,29
Maksetut palkat, €		455 721 €	25 221 €	4 065 €	485 006 €	440 009 €	706 007 €	
				muutos ed.kk	22,69	-4,98	-17,86	

Sairauspoissaolopäivät 2018,2019,2020,2021 ja 2022 Elokuun lopussa 1071 päivää ENEMMÄN kuin ed. vuonna.

Sairauspoissaolokertymä, pv/hlö/vuosi

v. 2018,2019,2021 henkilömäärä keskim.154 ja 2022 henkilömäärä keskim. 160

2. KOKO KUNTAKONSERNI

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p><u>Vahva kuntatalous</u></p> <p>Uusien taloudellisten toimintatapojen käyttöönotto</p> <p>Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita</p> <p>Hankkeiden ja koronarahoitusten hyödyntäminen</p> <p>Kunnan talouden mukautuminen Sote-uudistukseen</p> <p>Kunnan lainamäärä alle 20 milj. €</p>	<p>-sisäisten toimintatapojen kehittäminen kustannustehokkaammiksi ja muutostilanteissa ulkoistamisen kustannusvaikutusten selvittäminen</p> <p>-palvelutarpeen arviointi palvelukohtaisesti</p> <p>-lakisääteisten palveluiden seuranta (tuntikehys, avustaja- ja tukihenkilöstön tarveharkinta)</p> <p>-aktiivinen hankehaku</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina jätetyt rahoitushakemukset ja saadut rahoitukset <p>-talouden tasapainottaminen ja palvelujen yhtiöittämistarpeiden arviointi</p> <p>-vaihtoehtoisten rahoitus- ja toteutusmallien selvittäminen investointitarpeissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina lainamäärä tilinpäätöksessä. 	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>
<p><u>Elinvoima</u></p> <p>Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen</p> <p>Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen</p> <p>-laadukkaiden asuntojen ja toimitilojen riittävä tarjonta myös markkinalähtöisesti</p> <p>Yrityspalvelujen markkinoinnin</p>	<p>-aktiivinen elinkeinopolitiikka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina perustetut yritykset (+ 8 kpl) <p>-työpajatoiminnan kehittäminen ja opiskelu- ja työpolkujen rakentaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina työvoimapolitiittiset maksut ja työllisyysasteen kehitys <p>-eri toteutusvaihtoehtojen selvittäminen asunto- ja toimitilatarjonnan parantamisessa</p> <p>-asuntoyhtiöiden korjaussuunnitelmien päivittäminen ja uudisrakentamisen rahoitusvaihtoehtojen selvittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina myönnetty rakennusluvat ja vuokralla 	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>

<p>tehostaminen: Kosek Oy ja Perhon Kehitysyhtiö Oy</p> <p>Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen</p>	<p>olevien asuntojen 95 % täyttöaste</p> <p>-viestinnän tehostaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina asiakaspalaute <p>-luonto- ja matkailutoimialan kehittämissuunnitelman laatiminen</p>	
<p><u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen</p> <p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta monipuolistuu <p>Ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalminakoti ja senioriasunnot)</p>	<p>-kuntalaiset otetaan mukaan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen</p> <p>-kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kehitetään yhteistyötä palvelutarjonnan ja harrastustoiminnan osalta</p> <p>-luodaan vaihtoehtoja kuntalaisten osallistamisen lisäämiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina selvitys ja aloitetut toimenpiteet <p>-haetaan kumppanuuksia yksityisten palveluasumisen toimijoiden kanssa</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Kuntamarkkinointi – viestinnän resurssointi</p> <p>Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen; kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen</p> <p>Esimiestyö ja hyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p>	<p>-viestintäsihteerin rekrytointi ja viestintästrategian valmistelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute <p>-kuntalaiset osallistetaan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute. <p>-henkilöstösuunnitelman kehittäminen niin, että sisältää myös henkilöstön kehittämissuunnitelman</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>

Palvelujen ulkoistaminen paikallisten yritysten tuottamaksi	-selvitetään mahdollisuudet ulkoistaa asuntoyhtiöiden sekä teollisuus- ja toimitilojen kiinteistönhoito paikallisille yrityksille	
---	---	--

PERHON KEHITYSYHTIÖ OY

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on toimia kunnan alueella yritys- ja elinkeinotoiminnan yleiseksi kehittämiseksi. Vuoden 2022 alusta teollisuus- ja toimitilojen markkinoilla tapahtuva tilahallinta siirtyy Perhon Kehitysyhtiön toiminnaksi. Olemassa olevien kiinteistöjen osalta vuokratasot tarkastetaan siten, että vuokra ei sisällä kunnan kompensatiota ja on markkinalähtöinen. Kunnan elinkeinopolitiikan vahvistamiseksi on tarvetta myös uudisrakentamiselle. Perhon Kehitysyhtiö Oy pyrkii vastaamaan esille nouseviin tilatarpeisiin proaktiivisesti.

Toimitusjohtajan tehtävät ovat sisältyneet kunnanjohtajan tehtäväkuvaan, eikä yhtiöllä ole palkattua työvoimaa. Näiltä osin toiminta ei vastaa hallintolain 28 § 5 momentin vaatimuksia ja yhtiön toimitusjohtaja järjestely on tarkasteltava lain vaatimuksen mukaiseksi viimeistään yhtiöittämisen toteutuessa.

Strateginen painopiste	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Elinkeinoelämän mahdollistaminen	<p>Kunnan elinkeinotoiminnan aktivoiminen vahvistamalla perholaisten yritysten toimintaedellytyksiä. Mittarina Työpaikkojen määrän kehitys</p> <p>Selvitetään mahdollisuudet ulkoistaa teollisuus- ja toimitilojen kiinteistönhoito paikallisille yrityksille</p> <p>Uusien yritysten houkuttelemisen Perhoon tontti- ja toimitilaratkaisuilla. Mittarina yritysten määrän positiivinen kehitys</p> <p>Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen Mittarina Luonto- ja matkailutoimialan kehittämissuunnitelman laatiminen</p>	<p>Vuokrasopimuksissa kirjattu, että osa kiinteistönhoidon tehtävistä (kunnossapito-, piha-alueen puhtaanapito ja jätehuoltokustannukset) vastaa vuokralainen, tilojen peruskunnostuskustannuksista vastaa vuokranantaja</p> <p>Teollisuustonttien ostaminen kunnalta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toteutumassa; Yhtiön hallitus esitti 2.6.2022 kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle 6 tontin myymistä yhtiölle. Hallitus hyväksyi esityksen 13.6.2022 ja valtuusto päätti myynnistä 20.6.2022. - Toteutumassa; Yhtiön hallitus päätti kokouksessaan

		30.8.2022 HAMA rahoitushakemuksen jättämisestä luonto- ja matkailutoimialan kehittämiseen. Hankkeen tavoitteena on laatia luonto- ja matkailutoimialan kehittämissuunnitelma
Vahva kuntatalous	Yhtiön toiminnan vakauttaminen yhtiöittämisen toteuduttua. Mittarina positiivinen tulos tilinpäätöksessä Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä.	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutumassa; Yhtiön hallitus päätti kokouksessaan 31.3. vuokratarkastuksista omistamissaan tiloissa. Vuokratarkastuksen astuivat voimaan 1.8.2022. - kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 20.6.2022 pääomittaa Perhon Kehitysyhtiötä yhtiöittämisessä syntyneellä myyntivoitolla sijoittamalla yhtiön SVOP rahastoon 150.000 euroa. Yhtiö tarkasti vuokrataso
Toiminnan kehittäminen	Toimitilainvestointien käynnistäminen	<ul style="list-style-type: none"> - yhtiön hallitus päätti kokouksessaan 30.8.2022 muutostöiden toteuttamisesta Makrohallin vapautuneeseen teollisuustilaan. Muutostyössä tila jaetaan kolmeen erilliseen vuokratilaan.

Riskit ja epävarmuustekijät

Strateginen tavoite	Riski-/epävarmuustekijä	Toimenpide	Toteutuminen
Yhtiöittämisen toimeenpano	Yhtiöittämisjärjestely ei synnytä toimintakykyistä yhtiötä.	Huolehditaan yhtiön toimintakyvystä	<ul style="list-style-type: none"> - vuokratasojen tarkastaminen ja yhtiön lisäpääomittaminen
Toiminnan kehittäminen	Toimitusjohtajan tehtävien järjestely	Osa-aikainen rekrytointi	<ul style="list-style-type: none"> - yhtiön toiminnan laajentumisen johdosta yhtiön hallitus linjasi, että asiaan palataan toiminnan

			vakiinnuttua paremmin.
--	--	--	------------------------

Toteutuminen 1.1. – 31.8.2022

Yhtiön hallitus piti raportointikaudella seitsemän (7) kokousta, joissa käsiteltiin 39 asiaa. Yhtiökokous pidettiin 16.6.2022.

Yhtiön toiminnan kannalta merkittävänä asioina tarkastettiin tilojen vuokratasoja siten, että tiloista syntyvä vuokratulo kattaa kiinteistöstä aiheutuvat kustannukset. Päivitetyt vuokrasopimukset tulivat voimaan 1.8.2022. Vuokrankorotukset, joista on tiedotettu tilojen vuokralaisille, jatkuvat vuosien 2023, 2024 ja 2025 aikana. Perhon kunta pääomitti yhtiötä 150 000 eurolla yhtiöittämisessä syntyneen myyntivoiton johdosta. Perhon kunnanhallitus ja edelleen valtuusto hyväksyi yhtiön esityksen yhtiöittämisessä siirtyneiden kiinteistöjen tonttien lunastamisen yhtiölle sekä kolmen muun teollisuustontin ostamisesta, joissa yhtiö sitoutui tonttien saattamisen rakentamiskelpoiseen kuntoon maanrakennuksen osalta.

Kosek Oy:n yrityskehityspalveluiden osalta on vuoden ensimmäisen puolivuotiskauden aikana toteutunut perholaisiin yrityksiin

- 75 kpl tapaamisia (n. 80 % oman yrityskehittäjän toimesta)
- 74 kpl puhelinneuvontaa (72 kpl oman yrityskehittäjän toimesta)
- 234 kpl sähköpostikontaktia, ei ryhmäpostit (n. 90 % oman yrityskehittäjän toimesta)
- 41 kpl valmistelevaa asiakastyötä (n. 90 % oman yrityskehittäjän toimesta)
- 2 kpl yrityksen perustamista
- yhteensä 466 kpl eri aktiviteettia perholaisiin yrityksiin

KIINTEISTÖ OY PERHON KARTANO

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen. Vuoden 2022 alusta toteutuva yhtiöittäminen siirtyy pääosa kuntakonsernin omistamista vuokra-asunnoista Kiinteistö Oy Perhon Kartanon toiminnaksi. Olemassa olevien kiinteistöjen osalta vuokratasot tarkastetaan siten, että vuokra ei sisällä kunnan kompensatiota ja on markkinalähtöinen. Kunnan asuntopolitiikan vahvistamiseksi on tarvetta myös uudisrakentamiselle. Kiinteistö Oy Perhon Kartano pyrkii vastaamaan esille nouseviin vuokra-asunto tarpeisiin proaktiivisesti.

Yhtiöllä on vuokra-asuntoja Möttöressä, Kirkonkylällä ja Oksakoskella.

PERHON OPISKELIJA-ASUNNOT OY

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Yhtiön vuokra-asunnot ovat Kirkonkylällä.

ASUNTO OY RIVIHIEKKA

Kunnan 65,9 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Yhtiön vuokra-asunnot ovat Kirkonkylällä.

ASUNTO OY PERHONJOKIRANTA

Kunnan 60 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Yhtiön vuokra-asunnot ovat Kirkonkylällä.

	Asuntojen lkm	Vuokra €/m2	Sis. lämpö	Lämmitys- muoto
Kiinteistö Oy Perhon Kartano				
- Eeronkuja 2-4, rak. 1988-9	15	7,64	x	kaukolämpö
- Kiveläntie 855, rak. 2009	2	8,00	x	maalämpö
- Kiveläntie 855, rak. 1990-91	10	5,25		sähkölämmitys
- Keskustie 12, rak. 1977	10	7,23	x	kaukolämpö
- Kinniäntie 2-4, rak. 1982-84	19	7,15	x	kaukolämpö
- Jaakonkuja 6, rak. 1992-98	14	8,10	x	kaukolämpö
- Kalliontie 2, rak. 1986	5	6,08		sähkölämmitys
- Lehdontie 3, rak. 1989	8	6,06	x	kaukolämpö
- Mäntykuja 4, rak. 2004	2	8,60		sähkölämmitys
- Vehmassuontie 16a, rak. 1989	5	7,00	x	kaukolämpö
- Vehmassuontie 16b, rak. 2018	5	10,00	x	kaukolämpö
Perhon Opiskelija-asunnot Oy Riihikankaantie 1, rak 2005	7	8,50 – 9,50	x	maalämpö
As Oy Rivihiekka Tuomaankuja 2, rak 1985-1992 kunta omistaa 65,9 % yksityisillä 34,1 %	yht. 9 6 3	5,25		sähkölämmitys
As Oy Perhonjokiranta Vehtarinkuja 6 kunta omistaa 60 % yksityisillä 40 %	yht. 5 3 2	10,00	x	kaukolämpö
Yhteensä kunnan omistamia	111			

KONSERNIN ASUNTOYHTIÖT KOKONAISUUTENA

Strateginen painopiste	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Elinkeinoelämän mahdollistaminen	Selvitetään mahdollisuudet ulkoistaa asuntoyhtiöiden kiinteistöhoito paikallisille yrityksille.	Selvitys käynnissä, kiinnostuneita toimijoita 5-6 kpl
Vahva kuntatalous	Yhtiön toiminnan vakauttaminen yhtiöittämisen toteuduttua. Mittarina positiivinen tulos tilinpäätöksessä. Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä.	Perhon kunta pääomittanut Kiinteistö Oy Perhon Kartanoa yhtiöittämisessä syntyneellä myyntivoitolla.

Toteutuminen 1.1. - 30.6.2022

Kiinteistö Oy Perhon Kartano

- hallitus on pitänyt 4 kokousta, joissa on käsitelty 37 asiaa
- varsinainen yhtiökokous on pidetty 16.6.2022
- asuntojen toiminnallinen käyttöaste kesäkuun lopussa 94,2 %
- Eeronkuja 2 B 6 huoneistoremontti valmistui maaliskuussa
- yhtiö maksanut kunnalle takaisin tilapäislainan 49.789,66 euroa
- Mäntykuja 4 tontin osto Perhon kunnalta kesäkuussa

Perhon Opiskelija-asunnot Oy

- hallitus on pitänyt yhden kokouksen, jossa on käsitelty 17 asiaa.
- varsinainen yhtiökokous on pidetty 13.6.2022
- asuntojen toiminnallinen käyttöaste kesäkuun lopussa 90,4 %

Asunto Oy Rivihiekka

- hallitus on pitänyt 3 kokousta, joissa on käsitelty yhteensä 20 asiaa
- varsinainen yhtiökokous pidetty 17.6.2022
- yhtiövastike päätettiin korottaa 1.8.2022 alkaen 3,10 €/m²/kk
- kunnan omistamien osakehuoneistojen toiminnallinen käyttöaste kesäkuun lopussa 100 %
- vuodelle 2022 suunniteltu A-talon vesikattoremontti peruuntui kustannusarvion ylityksen vuoksi

Asunto Oy Perhonjokiranta

- hallitus on pitänyt yhden kokouksen, jossa käsitelty 17 asiaa.
- varsinainen yhtiökokous on pidetty 20.6.2022
- yhtiövastike pysyi samana 3,30 €/m²/kk
- kunnan omistamien osakehuoneistojen toiminnallinen käyttöaste kesäkuun lopussa 100 %

3. KÄYTTÖTALOUSOSA KUNNANHALLITUS

<i>ulkoiset</i>	TP 2020	Tp 2021	TA 2022	Tot. 1-8	Käyttö- %
Toimintatuotot	229.356	184.499	189.750	20.987	11,1
Toimintakulut	-12.694.405	-13.136.244	-13.888.020	-9.201.522	66,3
Toimintakate	-12.465.049	-12.951.745	-13.698.920	-9.180.535	67,0
Poistot ja arvonalent.	-19.786	-27.375	-28.360	-16.121	56,8

= valtuustoon nähden sitova erä

<i>Ulkoinen ja sisäinen</i>	Ta 2022	Tot. 1-8/2022	Käyttö-%	Tot 1-8/2021	Tp 2021	Käyttö% Tot.1-8/Tp
10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	2 800	5 025	179,5		2 632	
Toimintakulut	-6 420	-5 557	86,6	-9 457	-9 916	95,4
Toimintakate	-3 620	-532	14,7	-9 457	-7 284	129,8
20 TARKASTUSLAUTAKUNTA						
Toimintakulut	-25 050	-14 030	56,0	-9 799	-17 644	55,5
Toimintakate	-25 050	-14 030	56,0	-9 799	-17 644	55,5
10 YLEISHALLINTOPALVELUT						
Toimintatuotot		40		44	90	48,9
Toimintakulut	-760 190	-485 082	63,8	-413 603	-701 659	58,9
Toimintakate	-760 190	-485 043	63,8	-413 559	-701 569	58,9
20 TUKIPALVELUT						
Toimintatuotot	786 740	522 761	66,4	497 901	705 342	70,6
Toimintakulut	-758 380	-506 948	66,8	-479 638	-677 967	70,7
Toimintakate	28 360	15 813	55,8	18 263	27 375	66,7
30 TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN						
Toimintatuotot		5 065		4 814	10 763	44,7
Toimintakulut	-138 880	-97 932	70,5	-77 978	-119 115	65,5
Toimintakate	-138 880	-92 867	66,9	-73 164	-108 352	67,5
40 ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-497 180	-295 261	59,4	-273 736	-499 450	54,8
Toimintakate	-497 180	-295 261	59,4	-273 736	-499 450	54,8
50 YHTEISTOIMINTA- JA KUNTAOSUUDET, SOITE JA YMP. TERV.HUOLTO						
Toimintakulut	-11 801 500	-7 863 328	66,6	-8 012 544	-11 171 472	71,7
Toimintakate	-11 801 500	-7 863 328	66,6	-8 012 544	-11 171 472	71,7
60 MAA- JA METSÄTILAT						
Toimintatuotot	125 000	881	0,7	9 791	123 535	7,9
Toimintakulut	-45 500	-11 421	25,1	-20 315	-39 242	51,8
Toimintakate	79 500	-10 540	-13,3	-10 524	84 294	-12,5
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	914 540	533 771	58,4	512 550	842 363	60,8
Toimintakulut	-14 033 100	-9 279 559	66,1	-9 297 071	-13 236 465	70,2
Toimintakate	-13 118 560	-8 745 788	66,7	-8 784 521	-12 394 102	70,9

Vaalit

Tilivelvollinen Keskusvaalilautakunta

Vaalien tehtävänä on vaalilain mukaisesti järjestettävät vaalipalvelut Perhon kunnassa. Tehtävänä on mm. yleisen ennakkoäänestyksen, laitos- ja kotiaäänestyksen sekä varsinaisen vaalipäivän äänestyksen järjestäminen, äänestystuloksen laskenta ja vahvistus, tiedottaminen sekä vaaliorganisaation koulutus.

Vuonna 2022 on aluevaalit ja vuonna 2023 on eduskuntavaalit ja v. 2024 on presidentinvaali ja Europarlamenttivaalit.

Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa sekä ensimmäisissä aluevaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden.

Tunnusluvut	Tp 2020	Ta 2021	Tot. 2022	Ts 2023	Ts 2024
Vaalit/ äänestysprosentti					
Äänioikeutettujen määrä	ei	1880	1861	x	
Eduskuntavaalit/ ännestys-%	vaa-				
Presidentinvaalit	le-				x
Kuntavaalit	ja	59,70 %			
EU-vaalit					x
Aluevaalit			59,6		

Toteutuminen 1.1.-31.8.2022

Aluevaalit toimitettiin virheettömästi. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen alevaltuustoon valittiin Perhosta kaksi edustajaa, Pasi Kannianen ja Tapio Peltokangas sekä varavaltuutetuiksi Toni Syrjälä, Vuokko Möttönen ja Mikko Tamminen.

Oikeusministeriön korvaus vaalien järjestämisestä oli 5.024,70 €.

Tilintarkastus

Tilivelvollinen: tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalaissa ja kunnan hallintosäännössä. Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuspalveluiden kustannukset. Tarkastuslautakunnan sihteerin työt tuotetaan kunnan omana toimintana.

Tilintarkastuksen tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;**
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
- 7) valmisteltava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle.

Kunnanvaltuuston valitsema tilintarkastaja kaudelle 2020-2021 on BDO Audiator Oy.

Tunnusluvut	Tp 2020	TP 2021	TA 2022	Tot. 1-4	Tote. 5-8
Määrätavoitteet:					
- tarkastuspäivät/v	10,5	15,8	12	5,1	3,1
- kokousten lukumäärä	5	7	10	3	2
Hallintokuntavierailut/ johdon tapaamiset	4	4	5	4	0

Toteutuminen 1.1.-31.8.2022

Kunnanvaltuusto päätti (13.12.2021 § 101), että hallinnon ja talouden tarkastuspalvelut v. 2022 – 2023 + optio v. 2024 – 2025 hankitaan Oy BDO Auditor Ab:ltä.

Tarkastuslautakunnan sihteeripalveluja on ostettu BDO Auditorilta 1.1.-31.8.2022 1,3 päivää

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

Yleishallintopalvelut

Yleisjohto ja talous

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala ja talous- ja hallintojohtaja Terhi Kultalahti

Tehtäväalue tuotetaan kunnanhallituksen alaisuudessa. Tehtäväalueeseen kuuluvat yleishallinnon palvelut (kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja toimikunnat, hallintopalvelut sekä toimisto-, talous- ja tietohallintopalvelut). Kunnanhallitus hoitaa kunnan talouden ja peruspalvelut, huolehtii henkilöstön hyvinvoinnista sekä elinvoimaisen ja tasapainoisen elinkeinorakenteen kehittämisestä sekä metsänhoidosta ja myynnistä.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valmistelee talouden sopeuttamisen vaatimat organisaatiomuutokset, valvoo eri toimielinten ja kuntakonsernin sekä liikelaitosten ja tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista, edustaa kuntaa, käyttää puhevaltaa sekä antaa tarvittaessa ohjeita.

Kunnanjohtaja toimii viraston päällikkönä ja talous- ja hallintojohtaja yleishallinnon osastopäällikkönä, henkilöstöpäällikkönä ja palkka-asiamiehenä. Yleishallinto toimii kunnanjohtajan apuna kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston ratkaisovaltaan kuuluvien asioiden valmistelussa. Kunnanjohtaja vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa kunnallisesta edunvalvonnasta ja yhteistoimintaosuuksista (Kuntaliitto, Keski-Pohjanmaan liitto ym.), kunnan asioiden tiedottamisesta sekä työmarkkinatuen kuntaosuuksista.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Uusien taloudellisten toimintatapojen käyttöönotto	-sisäisten toimintatapojen kehittäminen kustannustehokkaammiksi -muutostilanteissa ulkoistamisen kustannusvaikutusten selvittäminen. <ul style="list-style-type: none"> • mittarina käyttötalousmenojen kehitys 	- selvitys käynnissä taloushallinnon yhteistyön tiivistäminen Järvinet Oy:n kanssa. - Perhon Kehitysyhtiö Oy:n laskujen käsittelyssä otettu käyttöön sähköinen järjestelmä

<p>Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita</p>	<p>- palvelutarpeen arviointi palvelukohtaisesti -kuntalaisten tasapuolinen kohtelu palveluiden tarveharkinnassa -lakisääteisten palveluiden seuranta ja oikea mitoitus (tuntikehys, avustaja- ja tukihenkilöstön tarveharkinta) -palvelujen yhtiöittämistarpeiden arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina käyttötalousmenojen kehitys ja kuntalaispalaute 	<ul style="list-style-type: none"> - kunnan uusi strategia Perhon kunta 2022-2030 – Puheista tekoihin hyväksytty valtuustossa 16.5.2022 - strategian läpiviennin valmennukset, joiden tavoitteena toimintakulttuurin muutos, käynnistetty johtavien luottamushenkilöiden, esimiesten ja koko henkilöstön osalta
<p>Hankkeiden ja koronarahoitusten hyödyntäminen</p>		
<p>Kunnan talouden mukautuminen Sote-uudistukseen</p>	<p>-vaihtoehtoisten rahoitus- ja toteutusmallien selvittäminen investointitarpeissa -eri toteutusvaihtoehtojen selvittäminen mm. liikuntasali-investoinnissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina rahoituskulut tilinpäätöksessä 	<ul style="list-style-type: none"> - taloudelliset laskelmat tilattu Sote-uudistuksen vaikutuksista huomioiden herkkyyshanalyysi liikuntahalli-investoinnin vaikutus kunnan talouteen <p>5-8/2022</p>
<p>Kunnan lainamäärä alle 20 milj. €</p>	<p>-talouden sopeuttaminen uuteen rahoitustilanteeseen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - selvitys valmistunut

	<ul style="list-style-type: none"> • mittarina käyttötalousmenojen kehitys <p>-investoinnit yhteensä keskimäärin vuosikatteen suuruisia</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina vuosikate 	<ul style="list-style-type: none"> - kunnan lainamäärä elokuun lopussa xx milj. euroa. Lyhytaikainen 2,0 miljoonan euron laina maksettu pois, eikä uutta nostettu
<p><u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen</p> <p>Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen</p> <p>Laadukkaiden asuntojen ja toimitilojen riittävä tarjonta myös markkinalähtöisesti</p> <p>Yrityspalvelujen markkinoinnin tehostaminen: Kosek Oy ja Perhon Kehitysyhtiö Oy</p> <p>Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen</p>	<p>-kaavoituksessa huomioidaan elinkeinoelämän tarpeet</p> <p>-kehitetään teollisuustoimitilojen tarjontaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina yritysten määrän kehitys <p>-työllisyysasteen nostaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina työvoimapolitiittisten maksujen väheneminen <p>-kaavoituksessa huomioidaan asuntotuotannon ja yritysten tarpeet</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina asunto- ja toimitilatuotanto <p>-Viestinnän kehittäminen kokonaisuutena</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina yrittäjä- ja kuntalaispalaute <p>- luonto- ja matkailutoimialan kehittämissuunnitelman laatiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina valmistunut suunnitelma 	<ul style="list-style-type: none"> - työvalmentajan virka täytetty helmikuun alusta alkaen - ennakkomarkkinointi Asunto Oy Perhon Paronista (10 asuntoa) käynnistetty - Asunto Oy Perhon Paroni perustettu 1.7.2022 -viestintäsihteeri aloittanut elokuun alussa 2022 - rahoitushakemus jätetty HAMA-rahoitushakuun Perhon Kehitysyhtiön toimesta
<p><u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen</p> <p>Edistetään asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin 	<p>-luodaan osallistamisen keinoja</p> <p>-kuntalaiset osallistetaan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina osallistujien määrä <p>-kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kehitetään yhteistyötä palvelutarjonnan ja harrastustoiminnan osalta</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina aloitetut toimenpiteet 	

<ul style="list-style-type: none"> • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta monipuolistuu <p>Ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalminakoti ja senioriasunnot)</p>	<p>-haetaan kumppanuuksia yksityisten palveluasumisen toimijoiden kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina palvelutarjonnan kehitys 	
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Kuntamarkkinointi – viestinnän resurssointi</p> <p>Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen; kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen</p> <p>Esimiestyö ja hyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p> <p>Palvelujen ulkoistaminen paikallisten yritysten tuottamaksi</p>	<p>-viestintäsihteerin rekrytointi -viestintästrategian valmistelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute <p>-kuntalaiset osallistetaan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute <p>Henkilöstösuunnitelmaa laajennetaan sisältämään myös henkilöstön kehittämissuunnitelma</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina laajennettu henkilöstösuunnitelma <p>-selvitetään mahdollisuudet ulkoistaa asuntoyhtiöiden sekä teollisuus- ja toimitilojen kiinteistöhoito paikallisille yrityksille</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina valmistunut selvitys 	<p>- Viestintäsihteerin määräaikainen toimi perustettu ja rekrytointi käynnissä -valittu henkilö aloittanut työssä elokuussa 2022</p> <p>- kiinteistöhoitoon mitoitusselvitys valmistunut ja palveluhinnoittelu päätetty - laskutusperusteet määriteltä elokuun loppuun mennessä</p>

Tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Tot. 1-4	Tot. 5-8
Kunnanvaltuuston kokoukset	11	10	12	3	3
Kunnanhallituksen kokoukset	23	23	32	6	5

Taloushallintopalveluja käyttävät organisaatiot lkm	6	6	6	6	6
---	---	---	---	---	---

Toteutuminen 1.1.-30.4.2022

Yleishallinnon palvelut

Raportointikaudella kunnanhallitus on kokoontunut 11 kertaa ja käsitellyt yhteensä 191 pykälää. Kunnanvaltuusto on pitänyt kuusi (6) kokousta ja käsitellyt 58 pykälää. Kunnanvaltuusto jalkautui, valtuustoaloitteen mukaisesti kylille, pitäen maaliskuun kokouksen Möttösessä ja huhtikuun kokouksen Oksakoskella. Molempien kokousten yhteydessä järjestettiin kuntalaisten kyselytunti, jossa kuntalaiset esittivät kysymyksiä valtuutetuille ja kunnan johdolle.

Valtuusto on pitänyt raportointikauden aikana viisi (5) seminaaria, joissa 12.1.2022 seminaarin aiheena oli tuulivoimarakentamisen linjaukset Perhon kunnassa, 26.1.2022 seminaarissa käsiteltiin sivistyspäävastuualueen erityiskysymyksiä, 8.2.2022 ja 23.3.2022 valtuustoseminaareissa valmisteltiin Perhon kunnan strategia 2022-2030 – Puheista tekoihin. Valtuusto käsitteli tilattua Sote uudistuksen taloudelliset vaikutukset raporttia ja laadittuja herkkyystarkasteluja seminaarissaan 20.6.2022. Lisäksi valtuusto piti talousarvion 2023 liittyvän iltakoulun 29.8., jonka aiheena oli erityisesti talousarvion investoinnit.

Kaikkien johtavien viranhaltijoiden virkojen ollessa täytettynä, työkuorma johtamisen osalta on normalisoitumassa lähikuukausina.

Tukipalvelut: Henkilöstöhallinto, Toimistopalvelut

Tilivelvollinen: talous- ja hallintojohtaja

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on johtaa ja kehittää henkilöstöhallintoa. Henkilöstöhallinnossa hoidetaan omalta osaltaan lainsäädännön työnantajalle asettamia veloitteita sekä toimitaan kunnan asiantuntijatahona henkilöstöasioissa. Henkilöstöhallinto vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa myös yhteistoiminnasta ja neuvottelutoiminnasta sekä työnantajapolitiikan koordinoinnista. Asiat, jotka vaikuttavat olennaisesti henkilöstön asemaan ja palvelussuhteisiin, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin käsitellään yhteistyöryhmässä. Työterveyshuollon palveluista vastaa Työplus Oy. Työterveyshuollon sopimukseen kuuluu sekä ennaltaehkäisevä työterveyshuolto että sairaanhoito.

Tehtäväalue hoitaa koko kunnan henkilöstön työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen ja tyky-toiminnan. Kaikki kustannukset vryörytetään tilinpäätöksessä hallintokunnille henkilöstömäärän suhteessa.

Toimistopalveluiden tehtäväalue **hoitaa koko kunnan** kirjanpidon, raha- ja maksuliikenteen, osto- ja myyntilaskutuksen, toimisto- ja it-palvelut palvellen kunnanhallitusta, kunnanvaltuustoa, kuntalaisia, hallintokuntia, viranhaltijoita, työntekijöitä sekä kaikkia kunnan yhteistyötahoja.

Tehtäväalueen tuottamia isännöinti- ja/tai kirjanpito palveluja käyttävät myös kuntakonserniin kuuluvat Kiinteistö Oy Perhon Kartano, Perhon Opiskelija -asunnot Oy, As Oy Rivihiekka ja Perhon Kehitysyhtiö Oy sekä As Oy Perhonjokiranta.

Tehtäväalueella tulee suorittaa sille kuuluvat toimisto-, (talous-) ja henkilöstöhallinto- sekä tukipalvelutehtävät mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti sekä hyvän asiakaspalveluperiaatteen mukaisesti. Tehtävänä on mahdollistaa tavoitteiden, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden onnistuminen sujuvilla ja tehokkailla sisäisillä palveluilla sekä osallistumalla aktiivisesti palveluprosessien kehittämiseen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p> <p>Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa</p>	<p>-henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkyvyn aktiivinen seuranta</p> <p>-työnohjauksen kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toteutuneet toimenpiteet <p>-työterveyshuollon ja henkilöstöhallinnon kumppanuuspohjaisen toiminnan kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimintatavan toteutuminen <p>-sairauspoissaolojen ja sijaiskulujen vähentäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina sairauspoissaolot/henkilö/vuosi <p>-palvelutarjonnan aktiivinen kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina sähköisten palveluiden määrä esim. sähköiset lomakkeet 	<p>-säännöllisten tiimipalavereiden järjestäminen</p> <p>-työn tukeminen esihenkilötyöllä -etätyöhön kannustaminen -työolosuhteiden erityisjärjestelyt</p>

Työllisyyden edistäminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala

Työmarkkinatuen kuntaosuus jää kunnan maksettavaksi/hoidettavaksi. Työllisyyden hoidon osalta yhteistyötä maakunnan kuntien välillä tiivistetään Työllisyyden kuntakokeilupilotissa Kokkolan kaupungin koordinoimana. Työpajatoimintaa kehitetään työvalmentajan johdolla yhteistyössä kunnassa toimivien yritysten ja yhdistysten kanssa.

Elinkeinojen edistäminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalueeseen sisältyy: Yrityspalvelut ja hanketoiminta, Kuntamarkkinointi, Nuorten työllistämistuki ja Joukkoliikenne

Perhon Kehitysyhtiö Oy on Perhon kunnan 100 % omistama kehitysyhtiö, jonka perustehtävä on aktivoida kunnan elinkeinopolitiikkaa ja edesauttaa perholaisten yritysten ja kuntaan yritystoimintaa suunnittelevien toimijoiden menestymistä.

Kosek Oy:ltä (Kokkolanseudun Kehitys Oy) ostettava elinkeino-/yritysneuvonta ja hankepalvelut (Yrityskehittäjän asemapaikka Perho) tuottaa yritysten perustamis- ja rahoitusneuvontaa sekä kehittämishankeneuvontaa. Yhteistyö mahdollistaa perholaisten yritysten käyttöön koko Kosek Oy:n yrityskehittäjähenkilöstön osaamisen. Kosek Oy:n perustoiminnan rahoitus on vuonna 2021 20,90 €/asukas.

Kehittämishankkeissa, joissa Perhon kunta on osarahoittajana, hallinnoivien yhteistyöorganisaatioiden (mm Kosek Oy, ProAgria Keski-Pohjanmaa, Centria ja Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä) projektihenkilöstö on käytettävissä projektikohtaisiin toimenpiteisiin alueen yrityksissä.

Toteutuminen 1.1.-31.8.2022

Työllisyyden edistäminen

Työvalmentajan määräaikainen virka täytettiin helmikuun alusta kunnan omana rekrytointina ja työllisyyden kuntakokeilun kautta on saatu lisäresurssia asiantuntijan pitäessä vastaanottoa Perhossa joka maanantai.

Työllisyyden kuntakokeilu on jatkanut toimintaansa työvalmentajan ohjatessa ryhmää mm. kunnan teknisen toimen tehtävissä. Työllisyyden kuntakokeilun asiantuntijavastaanotto toimii Perhossa kunnantoimistolla pääsääntöisesti maanantaisin.

Elinkeinojen edistäminen

Elinkeinotoimi

Kunnanjohtajan etätreffit järjestettiin 8.3.2022, jossa yritysesittelyssä oli vuorossa Kuljetus J. Möttönen Oy.

Kunnanjohtajan etätreffit järjestettiin 10.5.2022, jossa yritysesittelyssä oli vuorossa Pohjansepät Oy / Kodin kattoturva Oy. Kosek Oy:n henkilöstö tutustui Perhon yritystoimintaan vierailamalla kunnassa, Salamajärven kansallispuistossa sekä Lainisalo Oy:ssä. Kosek Oy kutsui yritysten edustajia keskustelemaan yritystoiminnan kehittämispalveluista yhteiselle lounaalle Kampusravintolaan.

Koronan jälkeiset ensimmäinen Yritysten aamukahvitilaisuus pidettiin Koneharju Oy:ssä 10.6.2022.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Yhtiöittämisen toimeenpano	-yhtiöiden toiminnan vakauttaminen <ul style="list-style-type: none"> mittarina positiivinen tilinpäätös	- Perhon kunta vahvisti vastaanottavien yhtiöiden taloutta lisäpääomittamalla molempia yhtiöitä

		syntyneen myyntivoiton osalta
<u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen	-kunnan elinkeinotoiminnan aktivoiminen vahvistamalla perholaisten yritysten toimintaedellytyksiä <ul style="list-style-type: none"> • mittarina työpaikkojen määrän kehitys -Uusien yritysten houkuttelevuus Perhoon tontti- ja toimitilaratkaisuilla <ul style="list-style-type: none"> • mittarina yritysten määrän positiivinen kehitys <ul style="list-style-type: none"> • mittarina työvoimapolitiittiset maksut ja työttömyysasteen kehitys. -luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina luonto- ja matkailutoimialan kehittämissuunnitelman laatiminen 	- - -
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen	-toimijoiden välisen yhteistyön aktivoiminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina osallistujamäärä tilaisuuksissa ja tapahtumissa 	-
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Viestintä on avointa ja aktiivista	-viestintäsihteeri -viestintästrategian valmistelu <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute 	-viestintäsihteeri aloittanut työssä elokuussa

Maaseutupalvelut

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala, maaseutuasiamies Seija Klemola

Maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädettyjä tehtäviä hoitaa Maaseutuyksikkö KaseKa, johon myös Perho kuuluu. Maaseutuyksikön toiminta kuuluu hallinnollisesti Lestijärven kunnan maaseutulautakunnan alaisuuteen.

Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä.

Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kannuksen kaupunki ja Kaustisen seutukunnan kunnat, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli ovat solmineet maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen. Maaseutuasiamiehet ja johtava viranhaltija hoitavat maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) säädetyt lain mukaiset maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetyt viranomaistehtävät. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä.

Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: Jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksenmukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Tavoitteet ja tunnusluvut

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen ajallaan ja virheettömästi. Viljelijäkoulutusten järjestäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Annetaan neuvontaa ja avustetaan investointien suunnittelussa ja hakemisessa.

Toimenpiteet

Hoidetaan maataloustukien käsittely säädösten ja ohjeiden mukaan. Järjestetään sidosryhmien kanssa yhteistyössä koulutusta viljelijöille. Tiedotetaan aktiivisesti kuntatiedotteiden, nettisivujen ja sähköpostien avulla ajankohtaisista tukiin liittyvistä asioista. Osallistutaan aktiivisesti kunnissa järjestettäviin maaseudun kehittämispalavereihin. Kannustetaan sopimuskuntia ja viljelijöitä osallistumaan maaseudun kehittämishankkeisiin. Henkilöstö osallistuu ja kuuluu pääasiallisen työpisteensä työ-toimintaan.

Laatutavoitteet

Kunnan tavoitteena on, että maksatus saatetaan järjestelmässä hyväksyty tilaan yhden kuukauden kuluessa maksatuksen esteen poistumisesta. Tukihauksen tallennukset tehdään 20.6. mennessä. Päätökset viljelijöille toimitetaan kahden kuukauden sisällä maksatuksesta. Takaisinperintöjen osalta tavoitteena on, että takaisinperintäpäätös tehdään kuuden kuukauden sisällä takaisinperinnän perusteen muodostumisesta.

Tuotantotavoitteet

Maaseututoimi pysyy annetussa raamissa.

Tunnusluvut	Tp 2018	Tp 2019	Tp 2020	Tp 2021	Ta 2022
Aktiivituloja, lkm	113	109	107	103	101
Peltoa viljelyksessä, ha	5 785	5 858	5 581	5 761	5 900
Aktiivituloilla peltoa keskim. ha	51,20	53,74	55,2	55,9	58,4
Maksetut tuet, milj. €	5,17	5,22	4,8	5,1	5,0

Maaseututoimi

Maatalousyrittäjien avustus- ja kehittämismäärärahan jakoperusteet vahvistettiin kunnanhallituksessa 21.2.2022. Määräraha kohdennetaan edellisvuosien tapaan talousneuvonta- ja kehittämisasiantuntijapalveluihin, yrittäjien työssäjaksamiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen.

Sosiaali- ja terveystoimi

Tilivelvollinen: kunnanhallitus, kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalueeseen sisältyy Sosiaali- ja terveystoimi, erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuolto

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystoimikuntayhtymän, Soiten tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta alueensa väestölle yhdenvertaisilla periaatteilla lainsäädännönmukaiset laaja-alaiset sosiaali- ja terveystoimet. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Halsua, Kannus, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli, Kokkola ja Kruunupyö.

Kokkolan kaupunki järjestää ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Vuonna 2022 Soitessa valmistaudutaan siirtymään 1.1.2023 aloittavaan hyvinvointialueeseen.

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystoimikuntayhtymä Soite on sosiaali- ja terveydenhuollon syvään toiminnalliseen integraatioon perustuva kuntayhtymä, jonka toiminta ja hallinto pohjautuu seuraaviin strategisiin painopisteisiin (Soiten TA 2021 valmistelu aineistosta):

1. Ennakoivat ja ehyet palveluketjut ihmisen tukena lähellä arkea
2. Arvostettu ja osaava henkilöstö toiminnan perustana
3. Päivystävä keskussairaala alueella
4. Vaikuttavuutta monimuotoisilla palveluilla ja taloudellisesti kestäväillä rakenteilla

Soiten toiminnalle määritellyt kriittiset menestystekijät ovat:

1. Ennaltaehkäisy ja oikea-aikainen vaikuttava palvelu
2. Laadukas sekä turvallinen hoito ja palvelut
3. Saavutettavuus - takaajana monipuoliset palvelumuodot, onnistunut palvelumuotoilu sekä digitaalisten palveluiden ensisijaisuus
4. Osallisuus ja osallistaminen
5. Kustannustehokkuus ja kustannustietoisuus
6. Myönteinen työnantajakuva – arvostettu ja hyvinvoiva henkilöstö
7. Johtamisen rohkeus ja avoimuus
8. Tiedolla johtamisen työvälineet operatiivisen ja strategisen johtamisen käytössä
9. Moniammatillinen yhteistyö ja toiminnallinen integraatio
10. Ketteryys (hallitusti ja huolellisesti)

Soiten toiminnan arvopohja tukeutuu hyväksytyyn arvopohjaan:

1. Ihminen keskiössä
2. Arvostava kohtaaminen
3. Avoimuus
4. Osallisuus
5. Vastuullisuus

6.Yhdenvertaisuus

Soiten toimintaideologia on integraation edelleenvahvistaminen. Tätä kautta voidaan sekä parantaa alueen ihmisten palveluita että parantaa palvelutuotannon tuottavuutta ja hillitä kustannuskehitystä.

Soiten alueen sote-kustannusten taso on osoittautumassa alueen jäsenkuntien taloudellista kantokykyä korkeammaksi. Keväällä 2019 käynnistettiin talouden tasapainottamisohjelman valmistelu, joka ei kuitenkaan päätöksenteossa tuottanut tarpeeseen nähden riittävää rakenteellista kustannussäästöä. Tavoitteena on saavuttaa tarvevakioiduissa sote-kustannuksissa maan keskiarvotaso.

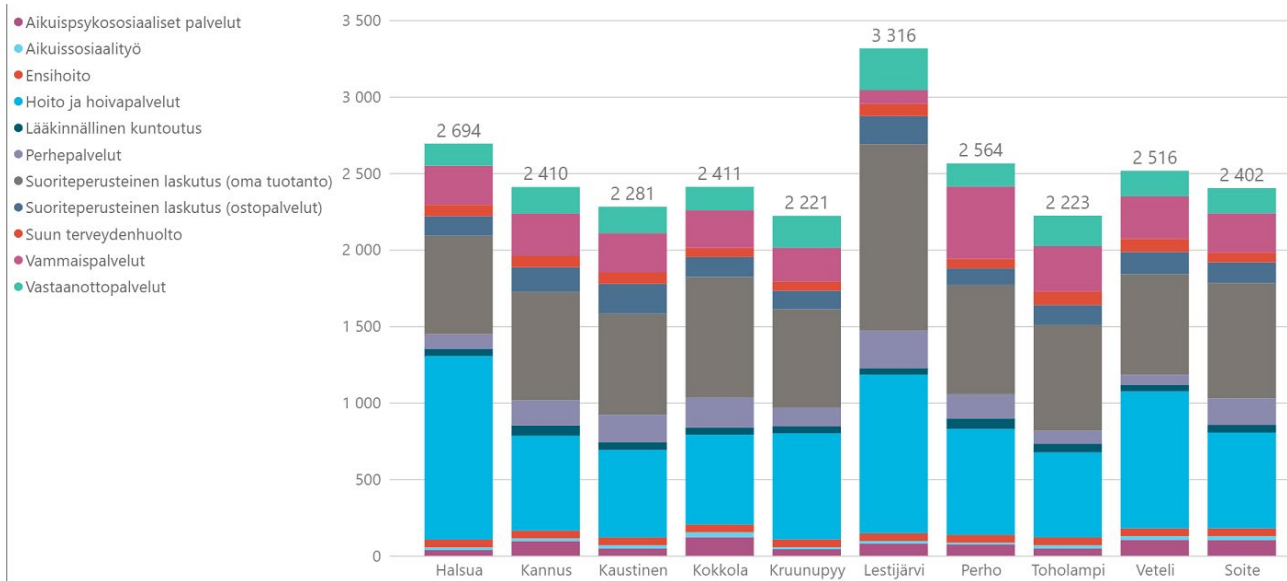
Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit suunnitelmakaudelle 2022-2024:

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u>	-talouden raportointi kuukausittain ja ajantasaisesti	-toteutunut 1-7/2022
<u>Hyvinvointi</u>	-laadukkaiden lähipalvelujen turvaaminen -ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalminakoti ja senioriasunnot)	-

Soiten raportointia tammi-heinäkuut 2022:

Tarkastelukausi on 1-7/2022 ja vertailukausi 1-7/2021. Perhon kunnan maksamat ennakot 1-7 on 6,811 milj. € ja käyttö 6,861 milj. €. Ennakot heinäkuun lopussa ovat 50.000 euroa käyttöä pienemmät.

Palvelu	Vertailukausi	Tarkastelukausi	Toteuma-%
	1-7/2021	1-7/2022	
Aikuispsykososiaaliset palvelut	177 684	197 685	111 %
Aikuissosiaalityö	33 758	33 182	98 %
Ensihoito	128 669	135 195	105 %
Hoito ja hoivapalvelut	1 849 618	1 852 439	100 %
Lääkinnällinen kuntoutus	184 591	183 586	99 %
Perhepalvelut	275 379	420 565	153 %
Suoriteperusteinen laskutus (oma tuotanto)	1 886 392	1 917 289	102 %
Suoriteperusteinen laskutus (ostopalvelut)	326 502	286 917	88 %
Suun terveydenhuolto	171 953	165 198	96 %
Vammaispalvelut	1 101 335	1 265 624	115 %
Vastaanottopalvelut	392 230	402 870	103 %
Yhteensä	6 528 112	6 860 550	105 %

Metsän hoito ja -myynti

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtävä: Metsän myynnin kilpailuttaminen ja metsänhoidollisten toimenpiteiden valvonta sekä tehtyjen metsäkauppojen toteutumisen seuranta, kiinteistöjen myynnin valmistelu (lomarantatontit).

Kunnalla on omistuksessaan merkittävä metsäomaisuus. Metsänhoitosopimus Metsänhoitoyhdistys Keskipohja ry:n kanssa käsittää 1.652 hehtaaria. Sopimuksella edistetään kunnan metsänhoidollisten tavoitteiden toteutumista ja se käsittää puukaupan ja metsänhoitotyöt.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen	-talousarviossa esitettyjen myyntitulojen toteutuminen -talousmetsänhoito kestäväällä tavalla	- talousarviossa arvioitu 100.000 €, huhtikuun loppuun mennessä kertynyt 0 € - leimikko- ja hakkuusuunnitelma tilattu MHY:ltä.

SIVISTYSLAUTAKUNTA

ulkoiset	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Tot. 1-8	Käyttö-%
Toimintatuotot	267.988	473.196	175.230	135.069	77,1
Toimintakulut	-5.015.516	-5.421.328	-5.813.610	-3.877.697	66,4
Toimintakate	-4.747.528	-4.948.133	-5.638.380	-3.742.628	66,4
Poistot ja arvonalentumiset	-30.782	-18.322	-45.010	-26.637	59,2

= valtuustoon nähden sitova erä

		käyttö keskim. 66,7 %				
Ulkoinen ja sisäinen	Ta 2022	Tot. 1-8/2022	Käyttö-%	Tot 1-8/2021	Tp 2021	Käyttö% Tot.1-8/Tp
00000511 SIVISTYSHALLINTO						
Toimintatuotot	-126 800	-82 860	65,3	-32 232	-62 579	51,5
Toimintakate	-126 800	-82 860	65,3	-32 232	-62 579	51,5
00000521 VARHAISKASVATUS						
Toimintatuotot	60 000	38 255	63,8	89 256	168 883	52,9
Toimintakulut	-1 924 310	-1 346 662	70,0	-1 100 766	-1 725 501	63,8
Toimintakate	-1 864 310	-1 308 408	70,2	-1 011 510	-1 556 618	65,0
00000531 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA						
Toimintatuotot	14 000	7 625	54,5	11 100	19 400	57,2
Toimintakulut	-64 700	-65 336	101,0	-37 171	-58 291	63,8
Toimintakate	-50 700	-57 711	113,8	-26 071	-38 891	67,0
00000541 ESI- JA PERUSOPETUS						
Toimintatuotot	78 110	74 991	96,0	129 926	256 767	50,6
Toimintakulut	-5 036 680	-3 341 388	66,3	-3 221 956	-4 878 077	66,0
Toimintakate	-4 958 570	-3 266 397	65,9	-3 092 030	-4 621 310	66,9
00000551 LUKIOKOULUTUS						
Toimintatuotot	23 120	14 198	61,4	13 338	28 145	47,4
Toimintakulut	-683 820	-438 366	64,1	-422 775	-681 981	62,0
Toimintakate	-660 700	-424 168	64,2	-409 437	-653 836	62,6
Sivistyslautakunta yhteensä						
Toimintatuotot	175 230	135 069	77,1	243 621	473 196	51,5
Toimintakulut	-7 836 310	-5 274 613	67,3	-4 814 899	-7 376 428	65,3
Toimintakate	-7 661 080	-5 139 544	67,1	-4 571 278	-6 903 232	66,2

Sivistyslautakunta ja hallinto

Tilivelvollinen: sivistysjohtaja Anni Riihimäki

Tehtävä Sivistyslautakunta järjestää perholaisten varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut sekä vastaa siitä, että ne toimivat erityislainsäädännön edellyttämällä tavalla. Lautakunta huolehtii varhaiskasvatuslain (540/2018), lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (27/2019), perusopetuslain (628/1998), lukiolain (714/2018), vapaasta sivistystyöstä annetun lain (965/2017), kirjastolain (1492/2016) ja nuorisolain (1285/2016) mukaisista tehtävistä. Sivistyslautakunta vastaa lisäksi hallintokunnan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja

lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti. Perhon sivistyspalvelut toimivat yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Sivistyslautakunta toimii kehittämisestä ja periaatteista vastaavana toimielimenä perholaisten sivistyksen ja hyvinvoinnin tukemisessa.

Sivistyspalvelujen tarve kasvaa suunnitelmakaudella ikäluokkien kasvun myötä ja se vaikuttaa varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen palvelutarpeeseen. Lainsäädännön muutokset lisäävät velvoitteita ja kustannuksia erityisesti varhaiskasvatuksen vastuualueella. Kehittämistoiminta rahoitetaan pääasiallisesti hakemalla aktiivisesti hallinnonalan kehittämishankkeita ja projekteja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää vuosille 2021–2023 aamu- ja iltapäivätoiminnan ja maksuttomien harrastusmahdollisuuksien vahvistamista koulupäivän yhteydessä sekä opiskeluhuollon vahvistamista perusopetuksessa ja toisella asteella. Esi- ja alkuopetuksesta muodostetaan kokonaisuus, joka mahdollistaa joustavan oppimispolun alun ja eri koulutusasteiden nivelvaiheita vahvistetaan. Uuden lukiolain toimeenpanoa ja lukiokoulutuksen uudistusta jatketaan sisältäen ylioppilastutkinnon uusimiskertojen laajenemisen.

Oppivelvollisuuden jatkuminen 18 ikävuoteen asti ja toisen asteen maksuton koulutus aiheuttavat kunnille myös uusia kustannuksia. Sivistystoimen vastuualueiden johtamista vahvistetaan työhyvinvointia edistävillä toimilla kuten työnohjauksella sekä tehtävänkuvien tarkennuksilla.

Toteutuminen 1.1.-31.8.2022

Sivistyslautakunta ja hallinto

Sivistyslautakunta on kokoontunut yhdeksän kertaa. Yhteistyö on ollut lautakunnassa sujuvaa ja kokouksissa on ollut keskusteleva ilmapiiri. Sivistyslautakunta on vierailut Oksakosken koululla ja tutustunut sen irtaimistoon. Sivistyslautakunnan hallinnossa on ollut lisäresurssia toimistotiimistä osa-aikaisesti, jotta hallinnollisia sihteerin töitä on pystytty hoitamaan paremmin. Sivistysjohtaja on hakenut aktiivisesti hankerahoja yhteistyössä lähialueen sivistysjohtajien sekä oman kunnan henkilöstön kanssa. Hankehaku on tuottanut tulosta seuraavasti ja hankkeet käynnistetään syksyllä 2022. Hankerahoja, joita on saatu Perhon kevään 2022 aikana on useita:

- Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022 – 2023
- Erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022 – 2023
- Vaativan erityisen tuen, ennaltaehkäisevien toimintamallien ja varhaisen tuen kehittäminen inklusiivisissa toimintaympäristöissä, seutukunnallinen hanke, jota Perhon kunta koordinoi.
- Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2022
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022 – 2023 Perhon kunnassa.

Opetuksen järjestäjäkohtainen opiskeluhoollon ohjausryhmä ei ole kokoontunut kevään aikana. Ohjausryhmä kokoontuu syksyn aikana. Sivistysjohtaja hoitaa kevään

aikana myös yläkoulun ja lukion rehtorin työnkuvan tehtäviä osittain, sillä vt. rehtorin tehtävään ei kuulu henkilöstöpäätökset (populus) ja laskujen hyväksyminen. Rehtorin vaihtuminen on kuormittanut sivistyshallintoa myös arjen ratkaisujen löytämiseksi. Sivistyspuolen johtoryhmä (rehtorit, varhaiskasvatusjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri) ovat kokoontuneet säännöllisesti tiimipalaveriin, jossa on käyty läpi sivistyspuolen talustilannetta ja arjen asioita. Lautakunta on osallistunut myös sivistyspuolen valtuustoseminaariin tammikuussa ja pitänyt yhden oman johtoryhmän tuntikehys ja henkilöstöasioissa kevään aikana. Sivistysjohtaja on osallistunut aktiivisesti Eepos-kirjastojen johtajien kokouksiin ja verkostoitunut naapurikuntien sivistysjohtajien kanssa. Tämä on edistänyt myös hankerahojen myönteisiä päätöksiä.

Koulukuljetukset kilpailutettiin Hilmassa ja kilpailutus päättyi 3.6.2022. Sivistyslautakunta päätti koulukuljetuksen palveluista 15.6.2022 kokouksessa. Uudet koulukuljetussopimukset allekirjoitettiin 25.8.2022. Koulukuljetusten osalta sivistyslautakunta tekee talousarviomuutosehdotuksen vuoden 2022 käyttötalousarvioon, koska koulukuljetuskustannukset ovat nousseet muuttuneen maailmantilanteen vuoksi. Tähän vaikuttaa osaltaan radikaalisti nousseet liikennöitsijöiden kustannukset mm polttoaineen osalta. Taustalla vaikuttavat myös muutokset Elyn tukemiin reitteihin uuden sopimuksen voimaan tullessa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p><u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen</p> <p>Vahva kuntatalous Uusien taloudellisten toimintatapojen käyttöönotto</p> <p>Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita</p> <p>Hankkeiden ja koronarahoitusten hyödyntäminen</p>	<p>-talousarviossa pysyminen ja seuranta kahden kuukauden välein</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimintakatteen toteuma-%. <p>-hankkeet ja niiden hyödyntäminen -mahdollisen koronarahoitusten hyödyntäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittarina toimivat hankeraportit 	<p>Toimintakate on pysynyt tavoitteessa</p> <p>Hankerahoituksia toteutunut useita hankkeita alkanut.</p>
<p><u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen Hyvinvointi Yhteisöllisyyden vahvistaminen</p> <p>Edistämme asukkaiden</p>	<p>-rakennetaan Perhosta lapsiystävällinen kunta</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimintasuunnitelman laatiminen <p>-nuorisovaltuuston toiminta entistä lähemmäksi sivistys- ja vapaa-ajanlautakunnan toimintaa</p>	<p>Kulttuurikasvatussuunnitelma toteutunut, edistynyt, mutta se ei ole valmis.</p>

<p>hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> •lapset ja nuoret voivat hyvin •kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia •järjestö- ja vapaaehtoistoiminta monipuolistuu 	<ul style="list-style-type: none"> • mittarina nuorisovaltuuston kokouksien määrä ja yhteiset kehittämiskokoukset lautakunnan kanssa <p>-monipuolinen ja vetovoimainen kansalaisopiston kurssitarjonta</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toteutuneet tunnit (1625 h TA) <p>-edistämme lasten ja nuorten hyvinvointia luomalla toimivia toimintatapoja ja vahvistamme arjen yhteisöllisyyttä</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimii toiminnan arviointi 	<p>Nuorisovaltuuston kokoukset toteutuneet, yhteiset kokoukset eivät ole toteutuneet.</p> <p>Toiminnan arviointi toteutunut</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u></p> <p>Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p> <p>Esimiestyö ja hyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p>	<p>-sairauspoissaolojen ja sijaiskulujen vähentäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina sairauspoissaolot/henkilö/vuosi <p>-henkilöstösuunnitelmassa pysyminen ja määräaikaisten vähentäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina henkilöstömäärä ja vakituiset virat/toimet <p>-sivistystoimen kehittämissuunnitelman laatiminen vuosille 2021-2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina laadittu suunnitelma yhdessä henkilöstön kanssa <p>-laadunarvioinnin tuloksia hyödynnetään entistä paremmin</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina tulokset <p>-hyvinvointijohtaminen osaksi arkea</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toteutuneet koulutukset ja työnohjaukset • • -panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön • • -työyhteisötaitojen kehittäminen ja työhyvinvoinnin lisääminen • mittarina toiminnan arviointi 	<p>Korona on aiheuttanut poissaoloa henkilöstössä, pidempiä sairaspoissaoloja henkilöstössä</p> <p>Ei ole toteutunut, työn alla.</p> <p>ei toteutunut</p> <p>Työnohjausta toteutunut varhaiskasvatuksessa ja Möttösen koululla</p> <p>Työhyvinvoinnin tueksi ja pitkien sairaspoissaolojen vähentämiseksi toteutettu ”toivu työssä” mallia.</p>

		Toiminnan arviointi toteutunut, samoin henkilöstökysely
--	--	---

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja Saara-Maija Kalliokoski

Tehtävä Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta (päiväkoti) ja aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalveluiden perustana on valtakunnallinen ja kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä varhaiskasvatuslaki. Varhaiskasvatusta on järjestettävä siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää (subjektiivinen oikeus). Määräajat varhaiskasvatuspaikan järjestämiselle tulevat varhaiskasvatuslaista. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kunnan järjestämän varhaiskasvatuksen lisäksi Kelan maksattamat tuet (lasten kotihoidon tuki, kuntalisä sekä yksityisen hoidon tuki). Varhaiskasvatukseen on valmistunut uusi, keskitetty 153-lapsipaikkainen Mäntymetsän päiväkoti. Tämä mahdollistaa mm. ryhmien tehokkaamman täytön, tarkemman sijaissuunnitelman sekä henkilöstömäärän, ja henkilöstön lomien tehokkaamman suunnittelun, kun koko varhaiskasvatus on samassa rakennuksessa.

Varhaiskasvatuksen palvelut

Varhaiskasvatuksessa on tarjottu lapsille kattavasti eri luonto- ja liikuntaelämyksiä: Jekku-Jänis, lasten liikuntakerhoja päiväkodin salissa, metsäretkiä, kävelylenkkejä, hiihtoa, - luistelua, hankikävelyä, eläinten jälkien etsimistä hangella, talvinen lyhtyrasti-kierros ulkona, moottorikelkalla kyyditystä lapsille, luontoa ja matematiikka-tehtäväkortit

Varhaiskasvatuksen työntekijöistä viisi on käynyt liikuntaleikkikouluohjaaja - koulutuksen helmikuussa 2022

Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksesta on pystytty pitämään kiinni, vaikka työntekijöiden poissaoloja on ollut paljon koronasta ja muista syistä johtuen. Henkilöstön joustaminen ja siirtyminen ryhmästä toiseen on auttanut henkilöstön riittävydessä. Näistä huolimatta sijaisia on jouduttu käyttämään runsaasti. Pienryhmätoimintaa on hyödynnetty Mäntymetsän päiväkodilla. Päiväkodin keskellä olevat yhteiset tilat on aikataulutettu, ja niihin on ollut jokaisen ryhmän mahdollista päästä toteuttamaan omia suunnitelmiaan ja ideoitaan pienryhmissä. Mäntymetsässä on toteutettu tavoitteellisesti. Yksi ryhmä on esim. suunnitellut liikuntarastiradan ulos, ja niitä on voinut kaikki ryhmät hyödyntää. Mäntymetsässä on ollut keväällä 2022 yksi yhteinen koko päiväkodin henkilöstön työnohjausilta. Yhteinen suunnitteluilta toteutui huhtikuussa.

Tiimipalavereita järjestetään säännöllisesti ryhmittäin. Varhaiskasvatussuunnitelman 2022 päivittäminen aloitettu keväällä 2022. Sivistyslautakunnassa perustettu vasu-työryhmä. Vuorohoidossa työskentelevien koulutus oli maaliskuussa 2022 vuorohoidossa työskenteleville: vuorohoitoseminaari, teemana hyvinvointia vuorohoitoon.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että <ul style="list-style-type: none"> lapset ja nuoret voivat hyvin 	-luonto- ja liikuntakasvatuksen merkityksen huomioiminen lapsen arjessa <ul style="list-style-type: none"> mittarina toteutuminen -varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus ja lakisääteisyys	Toteutunut Toteutunut
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	-uuden päiväkodin yhteisen pienryhmäpedagogiikan kehittäminen -työyhteisön toimintatapojen ja turvallisen ympäristön kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> mittarina koulutuspäivät ja henkilöistöillat - henkilöstön koulutuspolkujen mahdollistaminen ja muun täydentävän osaamisen lisääminen <ul style="list-style-type: none"> mittarina koulutuspäivät -varhaiskasvatuksen vuosikello	Toteutunut Toteutunut osittain

Keskeiset tunnusluvut	Tp 2019	Tp 2020	Tp 2021	Ta 2022	Tot. 1-8/2022
Lapset/ päivähoito	170	163	182		173
Lapset Apip	50	46	62		55

Opetuspalvelut

Tilivelvolliset: alakoulujen rehtori Pasi Kanniainen, yläkoulun ja lukion rehtori Tiina Kujala

Perusopetus perustuu perusopetuslakiin ja -asetuksiin sekä perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Ne määrittelevät suomalaisen perusopetuksen minimitason. Yksi tapa turvata perusopetuksen laatua ovat opetusministeriön laatimat laatukriteerit, joiden tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä

turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Perhon kunnan opetuspalvelut koostuvat perusopetuksen lisäksi lukiokoulutuksesta, oppimisen ja koulunkäynnin tuesta sekä opiskeluhuollosta. Opiskeluhuolto sisältää monialaisen opiskeluhuollon lisäksi psykologi- ja kuraattoripalvelut. Opiskeluhuollon koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut tuotetaan Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymässä.

Talousarvion sisältö / keskeiset muutokset

Perhon kunnan talousohjelma vuosille 2019-2022 edellyttää säästötoimenpiteitä kaikilta kunnan toimintasektoreilta. Tämä näkyy myös opetuspalveluissa. Oppilasmäärän arvioidaan säilyvän vähintään ennallaan vuoteen 2024 saakka. Oppimisen haasteiden ennaltaehkäiseminen sekä oppimisen ja kasvun oikea-aikainen tukeminen on resurssien niukentuessa perusopetuksen, oppimisen tuen ja opiskeluhuollon seuraavien vuosien yhteinen haaste. Tähän haasteeseen voidaan parhaiten vastata riittävällä ja oikein kohdennetulla, vakituisella henkilöstöresurssilla.

Lukiossa järjestetään opetusta ja toimintaa uuden opetussuunnitelman ja uuden lukiolain mukaisesti. Jatketaan yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa ja laajennetaan korkeakoulu-yhteistyötä sekä vahvistetaan perusopetuksen nivelvaihetta. Lukion ja Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Perhon toimipisteen yhteistyön kehittäminen, joka tukee myös kunnan toimintastrategian elinkeinoelämän linjausta luonto- ja matkailutoimialan vahvistamiseksi. Tilajärjestelyjen osalta viedään 2. asteen kampusajattelua eteenpäin. Lähilukioiden yhteistyön kehittäminen ja mahdollisten yhteisopettajien resurssien huomioiminen.

Opetuspalvelut

Yläkoulun ja lukion rehtori irtisanoutui koeajan päättyessä huhtikuun lopussa. Rekrytointi aloitettiin välittömästi. Rekrytointi on meneillään opetuspalveluissa. Useat rekrytointiprosessit päällekkäin kuormittavat esihenkilöitä. Opettajia ja ohjaajia on irtisanoutunut alakoululta kevään aikana. Yläkoulun ja lukion opettajan virkoja on myös avoimessa haussa.

Yläkoulun ja lukion vt. rehtorina toimii touko-kesäkuun Outi Leväniemi. Mikko Tamminen työskentelee lukujärjestyksen tekemisen avuksi keskuskoululla touko-kesäkuun. Lukio on pysynyt elinvoimaisena ja lukion kehittämistiimi on toiminut aktiivisesti. Yläkoulun ja lukion rehtorin virkaan valittiin Tiina Kujala ja hän aloitti virkatehtävien hoidon 1.8.2022.

Henkilöstöresurssit ovat toteutuneet talousarvion suuntaisesti ja ne on pyritty kohdentamaan mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti. Sijaisten saaminen pidemmissä poissaoloissa on ollut haasteellista. Koulusihteerin työhön palkattiin osa-aikainen työntekijä auttamaan haasteellisessa tilanteessa rehtoreita. Kevään ylioppilaat ovat olleet merkittävä apu sijaisjärjestelyissä. Koronasta huolimatta turvallinen oppimisympäristö on pääosin pystytty varmistamaan.

Henkilökunta kokee oman työssäjaksamisen hyväksi toiminnan arvioinnin kyselyn perusteella. Työnohjausta on järjestetty Möttösen koululla. Työyhteisöjen yhteisistä toimintatavoista käydään parasta aikaa rakentavaa keskustelua ja keskustelujen pohjalta sekä toimintaa että viestintää kehitetään.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<p><u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> lapset ja nuoret voivat hyvin 	<p>-riittävät henkilöstöresurssit ja niiden tarkoituksenmukainen kohdentaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> mittarina tasapuolisuus koulujen kesken ja koulutyöntekijöiden jaksaminen <p>-toimenpiteenä on taata kaikille lapsille ja nuorille turvallinen oppimisympäristö</p> <ul style="list-style-type: none"> mittarina koulun toiminnan sujuminen ja koululaisille tehdyt hyvinvointikyselyt <p>-ehkäisevä päihdetyö yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa</p> <p>-moniammatillisen työryhmän toiminnan käytänteiden vakiinnuttaminen</p>	<p>Toteutunut, vaikka koronatilanne on haastanut resurssin käyttöä.</p> <p>Toteutunut</p> <p>Hankehaku on lisännyt yhteistyötä, toteutunut osittain</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Viestintä on avointa ja aktiivista</p> <p>Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa</p>	<p>-työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä yhteisesti sovitut toimintatavat</p> <p>-opetussektorin vuosikello ja sen toteuttaminen</p> <p>-opiskeluhuollon ohjausryhmän toiminnan (opetuksen järjestäjäkohtainen) käynnistäminen</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Työn alla, ei toteutunut</p> <p>Ei toteutunut (työn alla)</p>

Keskeiset tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Oppilaat/alakoulut		355	348	352	342
Oppilaat/yläkoulu	130	152	164	165	163
Oppilaat/päivälukio	55	65	68	61	52
Oppilaat/ammattilukio	1	4	6	1	0
Oppilaat 9lk	46	58	58	54	55
Lukiossa aloittaneet					17

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

ulkoiset	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Tot. 1-8	Käyttö-%
Toimintatuotot	44.643	46.089	74.620	11.327	15,2
Toimintakulut	-320.979	-375.081	-445.190	-242.045	54,4
Toimintakate	-276.336	328.992	-370.570	-230.718	62,3
Poistot ja arvonalentumiset					

= valtuustoon nähden sitova erä

		käyttö keskim. 66,7 %				
Ulkoinen ja sisäinen	Ta 2022	Tot. 1-8/2022	Käyttö-%	Tot 1-8/2021	Tp 2021	Käyttö% Tot.1-8/Tp
0000561 HYVINVOINTIHALLINTO						
Toimintakulut	-11 640	-4 101	35,2	-195	-3 809	5,1
Toimintakate	-11 640	-4 101	35,2	-195	-3 809	5,1
0000565 VAPAA SIVISTYSTYÖ						
Toimintakulut	-58 500	-44 588	76,2	-38 363	-58 796	65,2
Toimintakate	-58 500	-44 588	76,2	-38 363	-58 796	65,2
0000571 KIRJASTO JA KULTTUURI						
Toimintatuotot	4 740	404	8,5	454	1 197	37,9
Toimintakulut	-207 470	-130 836	63,1	-133 967	-194 760	68,8
Toimintakate	-202 730	-130 432	64,3	-133 513	-193 563	69,0
0000581 NUORISO- JA LIIKUNTA						
Toimintatuotot	73 880	14 923	20,2	9 439	44 892	21,0
Toimintakulut	-309 960	-138 512	44,7	-120 093	-204 173	58,8
Toimintakate	-236 080	-123 589	52,4	-110 654	-159 281	69,5
Hyvinvointilautakunta yhteensä						
Toimintatuotot	78 620	15 327	19,5	9 893	46 089	21,5
Toimintakulut	-587 570	-318 037	54,1	-292 618	-461 537	63,4
Toimintakate	-508 950	-302 710	59,5	-282 725	-415 448	68,1

Hyvinvointilautakunta hallinto

Tilivelvollinen: nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri Jaakko Kinnunen

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Hankkeiden ja koronarahoitusten hyödyntäminen</u>	<p>-omatoimikirjaston käyttöönottokustannukset ja sen tuomat säästöt arvioidaan ja selvitetään, onko mahdollisuutta saada siihen hankerahoitusta</p> <p>-AVI:lta haetaan edelleen rahoitukset lasten ja nuorten kerho, - leiri, - retki- ja harrastustoimintaan, sekä etsivään nuorisotyöhön. Jo myönnettyjä</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hankerahoitus omatoimikirjastolle on myönnetty. - Etsivä nuorisotyö rahoitus myönnetty - Napa-hankkeen suunniteltua toimintaa aloitetaan jalkauttamaan.

	<p>hankkeita aloitetaan jalkauttamaan ja uusia hankerahoituksia haetaan liikuntapalveluiden kehittämiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimii hankkeista laadittavat raportit 	
<p><u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta monipuolistuu 	<p>-liikunta- ja hyvinvointipalveluita tuottavien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa järjestetään yhteistyössä palaveriteita palvelutarjonnan ja yhteistyön kehittämiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimii palaveriteista ja yhteistyössä toteutetusta toiminnasta laadittu vuosikertomus 	<p>- Palaveriteita ei ole vielä järjestetty johtuen aikatauluhaasteista. Kirin ja Perhonjokilaakson Frisbeegolf ry:n kanssa on keskusteltu toiminnan kehittämisestä</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen; kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen</p>	<p>-toteutettavista kampanjoista, tapahtumista ja palveluista kerätään ennen ja jälkeen toiminnan palautetta sosiaalisen median kanavia, sekä kunnan nettisivuja hyödyntäen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimii kerätty palaute ja kehittämisideat 	<p>- Sosiaalisen median kautta saatu palaute tapahtumista on ollut positiivista. Nettisivuille lähdetään kehittämään palauteenantopohjaa.</p>

Vapaa-ajanpalvelut

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja Anni Riihimäki / nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri ja kirjastovastaava Päivi Peltoniemi / kulttuurivastaava Lahja Varila

Tehtävä: Vapaa-ajan palveluihin kuuluvat kirjasto-, nuoriso- ja liikunta- sekä kulttuuripalvelut, kansalaisopisto ja etsivä nuorisotyö.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut:

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on luoda asukkaille monipuoliset mahdollisuudet osallistua kulttuuritoimintaan. Perhossa on rikas kulttuuriperintö, josta löytyy lähteitä antamaan luontomatkailuun lisäarvoa ja lisäämään matkailun vetovoimaa. Perhon kulttuuritoimi järjestää vuosittain kunnassa konsertteja ja muita kulttuuritapahtumia sekä Perho-päivän yhdessä muiden kunnassa toimivien kulttuuritoimijoiden ja yrittäjien kanssa.

Laadukas ja monipuolinen kulttuuripalvelu lisää osaltaan myös kunnan vetovoimaa ja elinvoimaisuutta. Kulttuuriperintö on tärkeää säilyttää mahdollisuuksien mukaan, digitointi ja käytettäväksi saattaminen sekä kulttuurimatkailun ja – yrittäjyyden edellytysten luominen on tärkeää ottaa huomioon.

Pyritään lisäämään kunnan eri tahojen, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa tehtävää monipuolista yhteistyötä, mm. tarjoamalla tiloja näyttelyille ja tapahtumille sekä

lisäämällä avointa viestintää. Lisäksi järjestetään yhteistyöpalaveri säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa kulttuuritoimijoiden kanssa.

Kirjastopalvelujen tavoitteena on toimia asukkaiden kohtaamispaikkana tukien asukkaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Kirjasto- ja tietopalvelujen vaikuttavuudella edistetään tasa-arvoista tiedonsaantia sekä yhteiskunnan kansalais-, tietoyhteiskunta ja digitaitoja. Kirjastopalvelut tukevat koulutusta, opiskelua ja elinikäistä oppimista tarjoamalla ajantasaista ja monipuolista aineistoa ja tietoa sekä asiantuntevaa palvelua.

Omatoimikirjaston mahdollisuuksia valmistellaan Perhossa.

Eepos-alueen kirjastojen kanssa tehdään jatkuvasti yhteistyötä yhteisten uusien hankkeiden, palveluiden ja hankintojen suhteen, käyttäen hyväksi yhteistä kokoelmapolitiikkaa.

Perholla on Eepos-alueen (22 kuntaa) kirjastojen kanssa yhteinen kirjastojärjestelmä, kokoelma- ja asiakasrekisteri, joka mahdollistaa kaikille kuntalaisille moni- ja tasapuolisen aineistosaatavuuden.

Eepos-kirjastoilla on lisäksi yhteinen verkkokirjasto Eepos-Finna, joka palvelee asiakkaita ympärivuorokautisesti; asiakas voi varata aineistoa, uusia omia lainojaan, kuunnella ja lukea sähköisiä kirjoja. Finnan kautta on käytettävissä myös Naxos Music Library ja Naxos Music Library Jazz- musiikin kuuntelupalvelut sekä Rockway- musiikin soiton opiskelupalvelu. Verkkokirjastoa päivitetään jatkuvasti monipuolisemmaksi palvelumuodoksi. Asiakkaille uutena palveluna on myös Chat-palvelu.

Kirjastoon pyritään hankkimaan kattavasti uutuusaineistoa Eepos-kokoelmapolitiikan ja laatusuosituksen mukaisesti.

Toteutuminen 1.1.-31.8.2022

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Aluehallintovirastolta on myönnetty kirjasto ja kulttuuripalveluihin hankerahaa alueellisen ja paikallisen kokeilu- ja kehittämistoiminnan määrärahoista 15 000 euroa omatoimikirjaston palvelun käyttöönottoon Perhon kunnassa.

Kulttuurikasvatussuunnitelman kirjoitustyö on aloitettu helmikuussa ja sen valmistumistavoite on kesäkuussa yhteistyössä sivistystoimen kanssa.

Kulttuurikasvatussuunnitelma on hiukan vielä kesken.

Perhon kirjasto kuuluu Eepos-alueen kirjastoihin. Yhteistyö Eepos-alueen kirjastojen kanssa on toteutunut säännöllisissä kirjastonjohtajien palavereissa. Perhon kirjasto on päättänyt osallistua Eepos- kirjastojen kehittämispäivään syyskuussa.

Perhon kulttuuripalvelut ovat järjestäneet tapahtumia kevään aikana ja niiden markkinointia on edistetty luomalla tapahtumakalenteri Perhon kunnan verkkosivuille. Perhopäivien suunnittelu on aloitettu. Talouden toteutuma on tavoitteessa.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Nuorisotila on avoinna seitsemäsluokkalaisista 17-vuotiaille asti keskiviikko- ja perjantai iltoina. Tilalla järjestetään toimintaa ja tapahtumia, jotka kumpuavat nuorten omista toiveista ja samalla tukevat heidän sosiaalisia tarpeitaan. Nuorisolain käsittämille nuorille (0–29-vuotiaat) jotka ylittävät 17 vuoden ikärajan järjestetään yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa heille suunnattua ja heidän toivomaansa vapaa-ajantoimintaa.

Kouluissa ja oppilaitoksissa toukokuussa 2021 aloitettua koulunuorisotyötä jatketaan koulupudokkuuksien ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi, sekä oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseksi. Koulunuorisotyö pitää sisällään välituntitoimintaa, ryhmäyttävää toimintaa, opiskelijoiden ja oppilaiden aktiivista kohtaamista, sekä yhteistyötä oppilas- ja opiskelijakunnan kanssa.

Nuorille järjestetään toimintaa, tapahtumia, retkiä ja tilaisuuksia, joista tiedotetaan niitä viestintäkanavia käyttäen, mistä heidät heidän omien mielipiteidensä mukaan parhaiten tavoittaa. Näissä ja muissa nuorten elinympäristöjä koskevissa asioissa kuullaan nuorisovaltuustoa, jolta pyydetään mielipiteitä ja lausuntoja. Nuorten työllisyyttä tuetaan lapsille suunnatuilla kesäkerho, -leiri ja uimakoulutoiminnalla, joihin heitä kysytään ohjaajiksi. Toivottuihin nuorten kerhotoimiin haetaan aktiivisesti ohjaajia ja kerhotoiminnan toteuttamista tehdään yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa.

Elokuussa 2020 toimintansa aloittanut nuorten ehkäisevän päihdetyön moniammatillinen työryhmä toteuttaa heille laaditun vuosikellon mukaista toimintaansa ja kartoittaa samalla uusien toimintatapojen mahdollisuuksia, sekä yhteistyökumppaneita työnsä kehittämiseksi.

Liikuntapalvelut panostavat terveysliikuntaan ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseen yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kautta, huomioiden sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan avustussäännöt. Perinteiksi muodostuneet liikuntatapahtumat toteutetaan ja uusia kaikkia ikäluokkia palvelevia liikuntatapahtumia otetaan kokeiltavaksi. Lähiliikuntapaikkoja kehitetään monipuolisemman liikuntaharrastamisen mahdollistamiseksi.

Etsivä nuorisotyö tehostaa työtään jalkautumalla parina päivänä kuukaudessa nuorten pariin. Oppivelvollisuusiän nostamisen myötä, etsivä nuorisotyö panostaa koulupudokkuuksien ennaltaehkäisyyn tehostamalla työtään 2. asteen nivelvaiheessa olevien, sekä toisen asteen opiskelijoiden säännöllisillä kohtaamisilla.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

[Aluehallintovirasto on myöntänyt rahoituksen etsivään nuorisotyöhön haetun mukaisesti ja 4000 euroa harrastustoimintaan. Liikuntapaikkojen kehittämisen hankerahoituspäätöstä ei ole vielä saatu. Vapaa-aikatoimen tapahtumien markkinointia on tehostettu lisäämällä ne tapahtumakalenteriin Perhon kunnan sivuille.](#)

[Henkilöstöä on lisätty rekrytoimalla vapaa-aikaohjaaja/koulunuorisotyöntekijä toistaiseksi voimassa olevaan toimeen. Uusi työntekijä aloittaa toimesta 1.8.2022. Nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri irtisanoutui virastaan elokuun lopulla ja tämä rekrytointi on kesken.](#)

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Tot. 1-8	Käyttö-%
Toimintatuotot	2.469.746	3.032.170	2.232.540	1.324.342	59,3
Toimintakulut	-3.177.410	-3.587.448	-3.198.790	-2.372.651	74,2
Toimintakate	-707.664	-555.278	-966.250	-1.048.318	108,5
Poistot ja arvonalentumiset	-1.826.565	-1.573.236	-1.239.940	-816.445	65,8

= valtuustoon nähden sitova erä

käyttö keskim. 66,7 %						
<i>Ulkoinen ja sisäinen</i>	Ta 2022	Tot. 1-8/2022	Käyttö-%	Tot 1-8/2021	Tp 2021	Käyttö% Tot.1-8/21
10 TEKNINEN HALLINTO						
Toimintatuotot					14	
Toimintakulut	-87 900	-63 959	72,8	-54 956	-77 279	71,1
Toimintakate	-87 900	-63 959	72,8	-54 956	-77 265	71,1
20 TIET JA YLEISET ALUEET						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-120 390	-101 753	84,5	-105 582	-148 490	71,1
Toimintakate	-120 390	-101 753	84,5	-105 582	-148 490	71,1
30 PUISTOT JA VIHERALUEET						
Toimintatuotot	88 130	12 969	14,7	16 541	61 541	26,9
Toimintakulut	-138 110	-96 890	70,2	-100 624	-166 042	60,6
Toimintakate	-49 980	-83 921	167,9	-84 083	-104 501	80,5
40 TILAVUOKRAUSPALVELUT						
Toimintatuotot	2 647 460	1 666 665	63,0	1 642 662	2 662 768	61,7
Toimintakulut	-2 179 530	-1 453 599	66,7	-1 298 424	-2 116 986	61,3
Toimintakate	467 930	213 066	45,5	344 238	545 782	63,1
50 ASUNTOJEN VUOKRAUSPALVELU						
Toimintatuotot	45 370	30 813	67,9	276 429	709 832	38,9
Toimintakulut	-23 030	-24 237	105,2	-188 014	-348 896	53,9
Toimintakate	22 340	6 576	29,4	88 415	360 936	24,5
60 TUKIPALVELUT (ATERIA-JA PUHTAUSPALVELUT)						
Toimintatuotot	1 610 120	1 085 928	67,4	971 504	1 553 540	62,5
Toimintakulut	-1 646 710	-1 102 631	67,0	-1 012 694	-1 533 480	66,0
Toimintakate	-36 590	-16 703	45,6	-41 190	20 060	-205,3
70 VESIHUOLTOPALVELUT						
Toimintatuotot	524 390	246 937	47,1	240 273	518 259	46,4
Toimintakulut	-259 210	-214 077	82,6	-173 880	-277 742	62,6
Toimintakate	265 180	32 861	12,4	66 393	240 517	27,6

80 ENERGIAHUOLTOPALVELUT						
Toimintatuotot	565 560	319 814	56,5	326 579	532 972	61,3
Toimintakulut	-410 370	-316 342	77,1	-250 879	-430 432	58,3
Toimintakate	155 190	3 472	2,2	75 700	102 540	73,8
TEKNINEN YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	5 481 030	3 363 126	61,4	3 473 989	6 038 925	57,5
Toimintakulut	-4 865 250	-3 373 487	69,3	-3 185 052	-5 099 347	62,5
Toimintakate	615 780	-10 362	-1,7	288 937	939 578	30,8
Poistot ja arvonalentumiset	-1 239 940	-816 445	65,8	-885 985	-1 573 236	56,3

Tekninen lautakunta ja hallinto

Tilivelvollinen: tekninen johtaja Alpo Anisimaa

Tehtävä: Teknisen lautakunnan tehtävänä on vastata kiinteistöpalveluista, yhdyskuntapalveluista, viranomaispalveluista, liikelaitokset sekä kunnan investointiohjelman toteuttamisesta.

Toteutuminen 1.1.-31.8.2022

Yleisellä tasolla koronan ja Ukrainan sodan vaikutukset näkyvät polttoaine-, materiaali ja elintarvikkeiden kustannuksissa. Sähkönhinnan kiinnitykset suojaavat hieman, mutta myös sähkön kustannukset ovat nousussa. Lämmityskustannuksissa on myös keskimääräistä korkeammat toteutumat, joka johtuu talven pakkasista.

Tekninen lautakunta on kokoontunut viisi kertaa vuoden aikana (1.1.-31.8.2022).

Alkuvuoden kustannusten toteutumat ovat 74,2 % ja tuotot 59,3 %. Tasainen toteuma elokuun loppuun on 66,7 %. Tästä johtuen lisätalousarvion tarve on noin 300.000 - 400.000 €, jos loppu vuosi toteutuu samankaltaisena kuin vuosi 2021. Merkittävin osuus tuottojen toteuman alittumisesta johtuu kiinteistö- ja huoltopalveluiden talousarvioon arvoidusta tulomuodostumasta.

Lisäksi kiinteistöjen ylläpitokustannukset ovat ylittyneet, johtuen energian kulutuksen ja hinnan noususta, ja talvikunnossapitokustannukset ovat ylittyneet, johtuen runsaslumisesta talvesta ja korkeammista hinnoista. Vuokratulot jäävät suunniteltua matalammaksi, johtuen alhaisesta vuokrausasteesta ja vuokrien alentumisesta kampusalueen osalta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Uusien taloudellisten toimintatapojen käyttöönotto Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita Kunnan lainamäärä alle 20 milj. €	-talousarviossa pysyminen ja seuranta kahden kuukauden välein <ul style="list-style-type: none"> mittarina toimintakatteen toteuma-% 	Kustannusten nousu ja myyntituottojen talousarvioita alhaisempi toteutuma vaikeuttaa talousarviossa pysymistä.

Tunnusluvut	yks.	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022
Ylläpidetyt kiinteistöt	kpl	90	101	105	106	100	94	57
Kerrosala yhteensä	m ²	41 500	47 109	48 506	48 506	46 591	46 288	36020

Hoidetut viheralueet	ha	14	14	14	14	14	14	14
Ylläpidetyt kadut ja kvl:n väylät	km	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6	13,9	13,6
Vesiliittymien määrä	kpl	1 074	1 079	1 089	1 091	1093	1093	
Vesijohtojen pituus	km	230	230	230	230	232	233	
Laskutetun veden määrä	m ³	200 427	194 040	201 315	197 173	140 471	194 025	
Vesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,05/0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Perusmaksu	€/v	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00
Viemäri liittymien määrä	kpl	650	578	584	587	587	587	
Viemärijohtojen pituus	km	60	60	60	61	61	61	
Laskutetun jätevesi	m ³	80 656	79 248	76 684	75 234	73 931	71 019	
Jätevesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,80/2,10	2,10	2,10/3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Perusmaksu	€/v	60,00	60,00	60,00/66,00	66,00	66,00	66,00	66,00
Hulevesiverkoston pituus	km				1,5	1,6	1,7	
Kaukolämpöliittymien määrä	kpl	64	64	66	66	65	64	63
- josta kunnan sisäiset	kpl	37	38	39	39	36	35	27
Laskutetun lämpö	MWh	7 823	8 086	7 986	7 728	6 966	7 895	
Kulutusmaksu	€/MWh	53,00	54,00	54,00	57,10	57,10	57,10	57,10
Lämmitettävä tilavuus	m ³	173 684	184 101	189 029	189 029	187 276	189 276	188 151

Kiinteistö- ja huoltopalvelut

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju, vt. Siivous- ja ravitsemuspäällikkö Sirpa Itäniemi

Tehtävä: Kiinteistö- ja huoltopalvelut ylläpitävät ja korjaavat kunnan omistamaa kiinteistökantaa ja myyvät kiinteistöhuoltopalvelua kunnan konsernin kiinteistöille. Siivous- ja ravitsemispalvelut huolehtivat kunnan omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta sekä sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden ateriapalveluiden tuottamisesta.

Kiinteistöjen kuntoa sekä toimivuutta seurataan aktiivisesti ja korjaustoimet pyritään kohdistamaan oikea-aikaisesti. Rakennusten osalta saneeraus- ja kunnostustoimenpiteitä suoritetaan mm. SOTE kiinteistöillä ja kouluilla. Resurssipulasta johtuen saneeraustoimenpiteitä joudutaan leikkaamaan. Sähköisillä järjestelmillä tehostetaan huolto- ja palvelutoiminnan laatua. Yhtiöittämisen osalta kiinteistöhuolto tuotetaan kunnan toimesta ja sitä varten tehdään kiinteistöhuoltosopimukset yhtiöille.

Ruokahuolto toimii kahdessa valmistuskeittiössä. Keskuskoulun keittiöllä valmistetaan koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriat. Jalmiinakodin keittiöllä valmistetaan palvelukeskuksen, Asuntola Aamuruskon ja Toimintakeskuksen tarvitsemat ateriat sekä kotiin kuljetettavat lounasateriat sekä koulujen loma-aikoina varhaiskasvatuksen ateriat. (Kampuksen keittiössä toimintaa harjoittaa Katering 13).

Ruokahuollon puolella talousarvioon on varattu määräraha kahden henkilön palkkaamiseen työllistämistuella, yksi kummallekin valmistuskeittiölle. Tällä toimenpiteellä sijaisten palkkaamista voidaan vähentää.

Siivouspalveluiden toiminta-alueeseen kuuluvat Jalmiinakoti, terveyskeskus, koulut, päiväkotit, Kampus, kunnanvirasto sekä Aamurusko ja Toimintakeskus, joissa siivoustiheys on mitoituksen mukainen. Lisäksi vuokra-asuntojen yhteiset tilat, paloasema, eläinlääkäriin tilat, seurojentalo, kirjasto, nuoppari sekä perhetorin ja kotihoidon tilat kuuluvat kunnan siivottaviin kohteisiin.

Lisäksi talousarvioon on varattu määräraha yhden henkilön palkkaamiseen työllistämistuella, jotta sijaisten palkkaamista voidaan vähentää. Siivouspalveluissa tullaan hyödyntämään myös kuntouttavan työtoiminnan työpanosta.

Perhon kunta tuottaa myös pesulapalveluita. Jalmiinakodilla sijaitseva pesula vastaa Jalmiinakodin ja Aamuruskon asukkaiden pyykkihuollosta. Lisäksi pesulan vastuulla on varhaiskasvatusyksikön sekä muutaman vuokralla asuvan asukkaan pyykkihuolto. Myös terveyskeskuksen ja Jalmiinakodin työntekijöiden työvaatteiden pyykkihuolto.

Yhdyskuntapalvelut

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju

Kaavatiet ja kunnan muut tiet talviaurataan ja kesäkunnossa pidetään vakiintuneen tavan mukaisesti. Talviauraus- ja liukkaudentorjuntasopimukset ovat kilpailutuksessa vuosille 2021-2022(optio 2023). Pysyvän asutuksen ulospääsytteinä toimivat yksityistiet talvikunnossa pidetään, mikäli pihatien tai yksityistiekunta on tehnyt hakemuksen talvikunnossapitoon. Teiden kunnossapitotyöt tehdään teiden kunnossapitotarpeet huomioiden yhdenmukaisesti yleisen tienpidon kanssa. Kunnossapidossa painotetaan liikenteellisesti merkittäviä teitä. Kesäkunnossapitoon ei myönnetä enää kunnossapitoavustusta.

Tievalaistus kunnossapidetään rakennetuissa kohteissa ja yökatko on klo 22-06 välillä. Kunnan omistamien yleisten alueiden ja ympäristön julkista kuvaa parannetaan.

Ulkoilu- ja urheilualueet hoidetaan vapaa-aikalautakunnan määrittelemän tason mukaisesti. Tekojään yllä- ja kunnossapitoon panostetaan edellisen vuoden tapaan.

Liikelaitokset

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Alpo Anisimaa

Vesihuoltolaitos

Liikelaitosten hoito ja kunnossapitotehtävät. Liikelaitosten toimintavarmuutta parannetaan ennalta ehkäisevin huoltotoimenpitein.

Käyttötehtävät hoidetaan asetettujen tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti.

Laitoksien aluerajaukset tarkistetaan ja toiminta-alueen kiinteistöt pyritään liittämään verkostoihin tavoitteiden mukaisesti.

Vesi- ja viemärlaitoksesta esitetään kirjanpidollisesti eriytetty tilinpäätös (tase, tulos- ja rahoituslaskelmat liitetietoineen). Vesilaitosta ja viemärlaitosta seurataan erikseen, joista yhtenä käytetään nimitystä Vesihuoltolaitos. Vesihuoltolaitoksen peruspääomalle ja taseessa muodostuvalle lainalle kunnanvaltuusto määrää laskennallisen koron. (Kvalt 22.2.2016 § 11 mukaan korko on 1 %.)

Hulevesi verkosto on eriytetty kaavateiden kunnossapidosta vesihuoltolaitoksen alaiseksi toiminnaksi. Asemakaava alueella kiinteistöjen omistajilta laskutetaan hulevesimaksua 25,00 €/vuosi/kiinteistö. Hulevesiä pyritään ensisijaisesti viivyttämään ja imeyttämään muodostumiskiinteistöillä, jos tämä ei onnistu johdetaan hulevedet

kunnan hulevesiverkostoa ja avo-ojia pitkin jokeen. Maksutuotoilla hulevesiverkostoa kunnostetaan vuonna 2022.

Kaukolämpölaitos

Lämpölaitoksen energiatuotanto sekä lämpölaitoksen käyttö ja kunnossapito toteutetaan ostopalveluna Perhon Energiaosuuskunnalta kulutuksen edellyttämässä laajuudessa. Lämpöverkoston hoito ja kunnossapito toteutetaan kunnan omana työnä. Verkostoa ei voida enää laajentaa. Lämpölaitoksen kattilan teho ei enää riitä kunnolla nykyiselle liittymä määrälle.

Laitoksen toimintavarmuutta parannetaan ennalta ehkäisevin huoltotoimenpitein. Palvelu pyritään tuottamaan mahdollisimman edullisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Kustannuksia nostaa merkittävästi se, että hakkeella ei voida tuottaa kaikkea tarvittavaa energiaa vaan osa joudutaan tuottamaan kevyellä polttoöljyllä.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Tot. 1-8	Käyttö-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	28.071	39.977	21.500	8.903	41,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-329.174	-367.502	-469.390	-309.313	65,9
Toimintakate	-301.103	-327.524	-447.890	-300.410	67,1
Poistot ja arvonalentumiset	-30.545	-59.379	-48.670	-31.682	65,1

= valtuustoon nähden sitova erä

		käyttö keskim. 66,7 %				
Ulkoinen ja sisäinen	Ta 2022	Tot. 1-8/2022	Käyttö-%	Tot 1-8/2021	Tp 2021	Käyttö% Tot.1-8/Tp
00000710 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖN SUOJELU						
Toimintatuotot	21 500	9 401	43,7	6 487	17 158	37,8
Toimintakulut	-73 710	-49 052	66,5	-44 607	-63 977	69,7
Toimintakate	-52 210	-39 651	75,9	-38 120	-46 819	81,4
00000720 PELASTUSTOIMINTA						
Toimintatuotot				5 200	22 820	22,8
Toimintakulut	-407 640	-268 886	66,0	-231 714	-314 466	73,7
Toimintakate	-407 640	-268 886	66,0	-226 514	-291 647	77,7
Ympäristölautakunta						
Toimintatuotot	21 500	9 401	43,7	11 687	39 977	29,2
Toimintakulut	-481 350	-317 938	66,1	-276 321	-378 443	73,0
Toimintakate	-459 850	-308 537	67,1	-264 634	-338 466	78,2

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia	Ympäristön siisteys: Valvonta ja tarvittaessa annetaan kehoituksia <ul style="list-style-type: none"> mittarina kuntalaispalaute 	- Lautakunnan ympäristövalvontakierros 22.9.2022 → kehoitukset
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja hyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	-henkilöstön osaamisen lisääminen: viranhaltijan osallistuminen ajankohtaisiin ympäristö- ja rakennuspuolen seminaareihin/koulutuksiin <ul style="list-style-type: none"> mittarina toteutuneet seminaari-/koulutuspäivät. 	- Ympäristörikospäivät-seminaari 5.5.2022

Tilivelvollinen: Rakennustarkastaja Jyri Harju

Tehtävä: Ympäristötoimi käsittää ympäristölautakunnan, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun.

Lautakunta hoitaa lakisääteiset rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun, maa-ainestenoton sekä jätehuollon valvontatehtävät. Lautakunta toimii ympäristönsuojelulain mukaisena ympäristölupaviranomaisena ja maa-aines- ja rakennuslain mukaisena lupaviranomaisena sekä ulkoilulain mukaisena leirintäalueviranomaisena. Lautakunnan tehtävänä on valvoa kunnassa tapahtuvaa rakennustoimintaa sekä kaavoituksen toteutumista siten, kuin niistä on erikseen säädetty.

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan avulla edistää hyvää ja ympäristöön sopivaa rakentamista sekä valvoo ympäristön laatua. Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki ja -asetus, Suomen rakentamismääräyskokoelma sekä kunnan rakennusjärjestys. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioonottamisesta sekä luvanhakijoiden ja naapurien oikeusturvan takaamisesta rakennettaessa.

Rakennetun ympäristön ja maiseman suojelua koskevat myös esimerkiksi rakennussuojelulaki ja luonnonsuojelulaki. Ympäristönsuojelulain mukaiset tehtävät kuuluvat ympäristölautakunnan alaisuuteen. Rakennustarkastaja toimii kunnan ympäristösihteerinä.

Palo- ja pelastustoimi hoidetaan alueellisena palveluna. Palvelun tuottajana on Kokkolan kaupunki, ns. isäntäkuntamallin mukaisesti. Palo- ja pelastustoimen tilakulut tulevat huomioitavaksi v. 2019 alusta talousarvioiden tulo- ja menorakenteessa.

Toteutuminen 1.1.-31.8.2022

Ympäristölautakunnan ulkoinen käyttöprosentti on 66,7. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun toimintatuotot eivät ole toteutuneet odotetusti, koska lupahakemuksia on tullut odotettu vähemmän. Osa jo käsitellyistä rakennusluvista on kuitenkin vielä laskuttamatta mikä korjaa tilannetta. Yksi viime vuonna myönnettyistä maa-ainesluvista laskutetaan mahdollisesti loppuvuoden aikana (päätyksestä valitettu HAO -> ratkaisu tämän vuoden aikana).

Tunnusluvut	tp 2018	tp 2019	tp 2020	TA 2021	TA 2022	Tot. 1-8
Rakennuslupahakemukset	46	66	65	45	45	21
Maa-aineslupahakemuksia	0	1	2	1	2	0
Ympäristölupahakemuksia	1	3	2	3	2	1
Rakennusilmoituksia	6	15	42	15	30	5
Poikkeuslupahakemuksia	0	1	1	1	1	1
Suoritettavat ympäristölupavalvonnat	15	40	15	15	15	2

Palo- ja pelastustoimi, väestönsuojelu ja öljyvahinkojen torjunta

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen toiminta-alueena on Kannuksen, Kokkolan ja Pietarsaaren kaupungit sekä Halsuan, Himangan, Kaustisen, Kruunupyyn, Kälviän, Lestijärven, Lohtajan, Luodon, Perhon, Toholammin, Ullavan ja Vetelin kunnat. Pelastustoimen toiminta-ajatuksena on Keski-Pohjanmaan ja

Pietarsaaren alueen palo- ja henkilöturvallisuudesta vastaaminen lainsäädännön, johtosääntöjen ja toimintasäännön mukaisesti. Palvelun tuottajana on Kokkolan kaupunki.

Pelastuslaitoksen alue

Pelastusalue muodostuu 11 peruskunnasta. Alueellisen pelastustoimen isäntäkuntana toimii Kokkola, jonka hallinnon alaisuudessa toimii ylikunnallinen pelastuslautakunta, jossa on kaikkien kuntien edustus.

Organisaatio

Pelastuslaitoksen henkilöstö muodostuu 106 päätoimisesta viran tai toimen haltijasta sekä noin 430 vapaaehtoisesta sopimuspalokuntalaisesta. Pelastuslaitoksen toimintaan kuuluu myös vapaaehtoistoiminnan puolella naisosastojen ja nuorisosastojen aktiivista toimintaa.

Palvelutasopäätös

Pelastustoimen palvelutason tulee vastata onnettomuusuhkia. Palvelutasoa määritettäessä on otettava huomioon myös toiminta poikkeusoloissa. Pelastustoimen palvelutasoa valvoo aluehallintovirasto.

Pelastustoimi on suunniteltava ja toteutettava siten, että onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Alueen pelastustoimi päättää pelastustoimen palvelutasosta kuntia kuultuaan. Palvelutasopäätöksessä selvitetään alueella esiintyvät uhat, käytettävät voimavarat ja määritellään onnettomuuksien ehkäisyn, pelastustoiminnan ja väestönsuojelun palvelujen taso sekä suunnitelma niiden kehittämiseksi. Palvelutasopäätös on voimassa määräajan.

Vuoden 2023 alusta palo- ja pelastustoimi siirtyy hyvinvointialueelle.

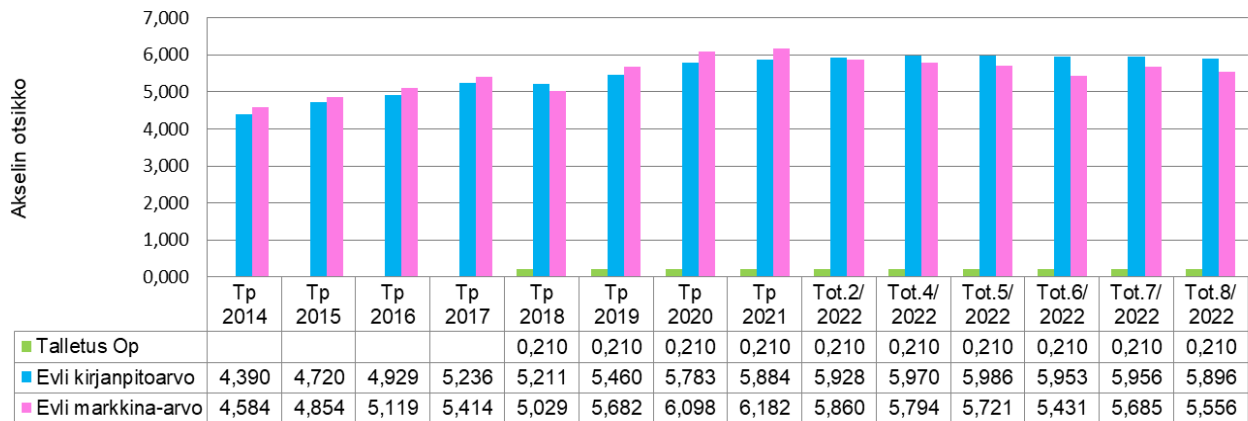
4. INVESTOINNIT

PERHON KUNTA				
k.paiikka	INVESTOINNIT 2022	TA 2022 +muutos	Tot 1-8	käyttö-%
9101	Maa- ja vesialueet, tonttimaat	-25 000		0,00
	<i>Maa- ja vesialueet, tonttimaat, tulot</i>	<i>25 000</i>	11 436,08	45,74
9214	Kokkonevan tuulipuisto, kaavoitus			
9217	Ahvenlammin tuulipuisto/kaavoitus		-1 958,40	
9218	Kirvesvuoren tuulipuisto/kaavoitus		-1 843,20	
9130	Osakkeet, Metsäliitto/Metsä Group	-3 000	-5 795,00	193,17
9211	Yksityisteiden perusparannusten kuntaosuus	-20 000		0,00
9441	Kaavatiet, perusparannus ja rakentaminen	-207 000	-35 532,97	17,17
9442	Hulevesiverkoston laajentaminen	-5 000		0,00
9430	Kaavateiden valaistus	-114 000		0,00
9213	Paavonkallion kuntoportaat, kota ym.	-10 000		0,00
9215	Oksakosken lähiliikunta-alue	-30 000	-323,44	1,08
9121	Hallinnon työkaluja Dynasty ym.	-20 000		0,00
9304	Omatoimikirjasto	-20 000		0,00
9401	Kalusto siivous ja ruokahuolto	-26 000	-6 297,70	24,22
9403	Kalusto ruokahuolto, auto	-50 000		0,00
9410	Palotoimi auton osto	-36 000		0,00
	<i>Palotoimi auton myynti</i>	<i>25 000</i>		0,00
9421	Tekninentoimi, kalusto	-10 000	-2 338,71	23,39
9451	<i>Kotitalousopetuksen tilojen saneeraus, Ita</i>	<i>-90 000</i>	<i>-16 876,71</i>	<i>18,75</i>
9457	Kampuksen alue pp/opetustyöpaja	-50 000	-57 885,20	115,77
9459	<i>Kampuksen alue pp/Päärakennus, Ita</i>	<i>-100 000</i>	<i>-130 786,83</i>	
9455	Liikuntahalli ym. Tilat	-100 000		0,00
9456	Jalmiinan perusparannus	-190 000	-30 451,37	16,03
	Kokkonevan vanha koulu		14 250,00	
9510	Vesijohtoverkoston laajentaminen	-20 000	-3 357,53	16,79
9512	Vesikulutusmittarit	-80 000		0,00
9530	Viemäriverkoston laajentaminen, nykyinen alue	-20 000	-2 536,56	12,68
	Yhteensä	-1 176 000	-270 297,54	22,98
9131	Osakkeet, Kehitysyhtiö ja Perhon Kartano, svop		-450 000,00	
	Kaikki yhteensä		-720 297,54	

5. SIOJITUSTOIMINTA

SALKKURAPORTTI EVLI 31.8.2022						
	osakkeet	rahastot	shekkitili			
Salkun hankintah. 31.8.2022	1 591 099 €	4 302 932 €	1 700	5 895 731 €	ha.hinta	
Salkun ma.arvo 31.8.2022	1 484 150 €	4 069 810 €	1 700	5 555 660 €	ma.arvo	
Salkun kp.arvo 31.12.21	2 325 422 €	3 541 108 €	4 612 €	5 871 141 €	kp.arvo	
Tilinpäätös 2021:markkina-arvo hankintahintaa parempi				297 462 €		
Elokuu 2022:markkina-arvo hankintahintaa huonompi				-340 071 €		
				€/asukas		2 077

Evlin sijoitussalkku (milj. €)
Tp 2021: kirjanpitoarvo 2.160 €/asukas

6. ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Bruttokansantuote

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % v. 2021. Talouden toipuminen covid-19-pandemiasta on ollut nopeaa kuluvan vuoden keväästä alkaen. Varsinkin työllisyys on kohentunut nopeasti. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna ja jatkuu v. 2022. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023.

Ennusteessa tautitilanteen heikentymisen ei oleteta hidastavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän ennusteessa oletettiin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää ennusteen epävarmuutta.

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti, kun talouden toipuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen väistyminen vahvistavat julkista taloutta. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa.

Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisyyden ennustetaan lisääntyvän v. 2022 puolitoista prosenttia. Kasvu hidastuu talouden aktiviteetin myötä v. 2023 mutta työllisyysaste nousee runsaaseen 74 prosenttiin v. 2023.

Kunnallistalouden kehitys

Kansantalouden tilinpidon mukaan paikallishallinnon rahoitusasema oli v. 2020 tasapainossa ja koheni ennätykselliset 3 mrd. euroa edeltäneestä vuodesta. Kohentumista selittävät covid-19-epidemian vuoksi kuntatalouteen kohdennetut mittavat tukitoimet.

Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee n. miljardi euroa alijäämäiseksi talouden elpymisestä ja valtion tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa kulutusmenojen kasvun kiihtyminen, mikä aiheutuu mm. suojavarusteisiin ja covid-19-viruksen testaukseen käytettävien menojen kasvusta, hallitusohjelman tehtävämuutoksista ja kunta-alan palkankorotuksista. Lisäksi viime ja kuluvalta vuodelta on kertynyt mm. palvelu- ja hoitovelkaa, joiden purkaminen aiheuttaa ylimääräisiä menopaineita. Syntyneen hoito- ja palveluvelan suuruutta ei pystytä vielä täysin arvioimaan. Kehitysarvioon on sisällytetty EU:n elpymis- ja palautumisvälineestä kohdennettu rahoitus hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purkamiseksi sekä vastaavansuuruiset kustannukset vuosille 2021-2022. Hallitus on sitoutunut rahoittamaan kuntien uudet ja laajenevat tehtävät täysimääräisesti sekä kompensoimaan koronavirukseen välittömästi liittyvät kustannukset kunnille.

Paikallishallinnon vuosien 2022–2025 kehitysarvio on painelaskelma, jossa on huomioitu yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain julkisen talouden suunnitelmaan ja talousarvioesityksiin sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet. Arvio ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia toimia vuosille 2022–2025, vaan ne huomioidaan kehitysarviossa vasta talousarvioiden valmistumisen jälkeen. Kunnallisveroprosentit on pidetty vuoden 2021 tasolla. Painelaskelmassa on huomioitu eduskunnan hyväksymä hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta, joka siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle v. 2023. Hyvinvointialueiden väliaikaishallinto on sisällytetty osaksi paikallishallinnon ennustetta vuoden 2022 loppuun saakka. Vaikka paikallishallinnon menojen kasvu hidastuu vuonna 2022 covid-19-kriisin helpottaessa, heikkenee paikallishallinnon rahoitusasema voimakkaasti, koska määräaikaisten tukitoimien vaikutus pienenee tai päättyy. Kertaluonteiset covid-19-kriisistä johtuvat tuet eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa, joka on seurausta väestön ikääntymisen aiheuttamasta sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvupaineesta ja työikäisten

määrän vähenemisestä. Kulutusmenojen kasvua ylläpitävät myös hallituksen päättämät tehtävien laajennukset, hoito- ja palveluvelan purku sekä hintojen nousu. Toisaalta sote-uudistus saattaa kannustaa kuntia hillitsemään sote-menojen kasvua.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat paikallishallinnon suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys sen kustannuskehitykselle. Työmarkkinoiden kireys näkyy jo kunta-alalla, sillä TEM:n ammattibarometrin mukaan työnantajilla on pulaa etenkin terveydenhuollon ja sosiaalityön ammattilaisista, mutta myös varhaiskasvatuksen opettajien rekrytoinneissa on ollut haasteita.

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Sekä paikallishallinnon tulot että menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Paikallishallinnon menojen kasvupaine, joka on ollut seurausta vanhenevan väestön kasvavasta hoito- ja hoivapalvelujen tarpeesta, helpottuu sote-uudistuksen myötä. Paikallishallintoon luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin nuorien ikäluokkien palveluihin kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve laskee 2010-luvun syntyvyyden laskun vuoksi. Palvelutarpeen laskun vaikutusta on hieman pehmenetty kehitysarviossa, sillä valmiudet sopeuttaa palvelutuotantoa nopeasti vaihtelevat eri kunnissa.

Paikallishallinnon investoinnit ovat kasvaneet viimeiset 15 vuotta ja kasvu on ollut hyvin ripeää muutaman viime vuoden aikana. Paikallishallinnosta siirtyy hyvinvointialueiden mukana pois investointeja 1,2 mrd. euron edestä. Vaikka investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan olevan jo takanapäin, oletetaan investointien pysyvän korkealla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Investointipaineet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän ja väestön muuttoliikkeen vuoksi.

Paikallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa paikallishallinnon velkaantumista vuoteen 2023 saakka. Sote-uudistuksen seurauksena paikallishallinnolta siirtyy n. 4,6 mrd. euroa velkaa hyvinvointialueille v. 2023. Paikallishallinto jää painelaskelmassa alijäämäiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen, mutta alijäämä tasaantuu 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2024-2025. Tämä näkyy myös paikallishallinnon velkasuhteen kasvun hidastumisena.

Kunta-alan sopimukset olivat voimassa 28.2.2022. asti. Neuvottelut uusista työ- ja virkaehtosopimuksista ovat alkaneet tiistaina 11. tammikuuta, ja sopimusratkaisua neuvotellaan kuudelle sopimusalueelle, jotka koskevat noin 425 000 palkansaajaa. Työmarkkinariitaa on ratkaisemassa sovittelulautakunta, joka antoi esityksensä kunta-alan pääsopijajärjestöille 10.5.2022. Sovittelulautakunnan kolmevuotisessa sovintoehdotuksessa pienipalkkaisten työntekijöiden palkkojen oli tarkoitus nousta muita enemmän. Sovintoehdotus perustana oli antaa jokaiselle sopimuksen piiriin tulevalle työntekijälle kahden prosentin, mutta vähintään 46 euron suuruisen palkankorotuksen kuukaudessa 1.6.2022 alkaen. Lisäksi ehdotus piti sisällään 0,53 prosentin suuruisen järjestelyerän 1.10.2022 alkaen, jolla oli tarkoitus toteuttaa muun muassa palkallinen perhevapaa-uudistus. Kaikki neuvotteluosapuolet eivät hyväksyneet ehdotusta, joten työmarkkinariita on vielä ratkaisematta. Ratkaisu tulee vaikuttamaan kunnan palkkakuluihin joka tapauksessa. Lisäksi mahdolliset lakkotoimet työriidan pitkittyessä vaikuttavat jonkin verran kunnan toimintoihin.

Koronapandemian ja Ukrainan sodan vaikutukset

Vuoden 2020 alkupuolelta saakka päällä ollut koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi taloustilanteeseen niin globaalisti kuin paikallisestikin, ja pandemia vaikuttaa edelleen sekä talouteen, että yhteiskunnan toimintoihin. Lisäksi vaikutuksia on ollut yhteiskunnan toimintoihin ja onkin kyetty ottamaan uusia toimintatapoja ja malleja käyttöön. Koronapandemia ja sen vaikutus yhteiskuntaan on muuttumassa, eikä asiantuntijoillakaan ole selkeää vastusta, mihin suuntaan. Vuoden 2022 alussa vaikutti jo, että pandemia hiipuu, mutta kevään edetessä ilmaantuvuus ja

sairaalahoidon tarve on kääntynyt uuteen nousuun. Laaja rokotuskattavuus vaikuttaisi kuitenkin taittavan taudin vakavien tapausten määrää, eikä sitä koeta niin vaaralliseksi, kuin pandemian alkuvaiheessa.

Työttömyysaste on kääntynyt maltilliseen laskuun. Yritysten toiminta on edelleen vaikeaa aloilla, joihin kohdistuu koronapandemiasta johtuvia rajoituksia. Toisaalta joillekin aloille pandemia on tarjonnut lisää työtä, ja monilla yrityksillä on mennyt hyvin. Osalla yrityksillä on työvoimapula, joka saattaa olla jopa yrityksen kasvun esteenä. Onkin nähtävissä, että korona-aika näyttäytyy eri tavoin ja vaikutuksin yrityksissä. Korona on vaikuttanut yhteiskuntaamme myös monilla muilla tavoin. Erityisen huolestuttavaa on kodeissa lisääntynyt pahoinvointi ja rajoitusten vaikutus lasten- ja nuorten harrastustoimintaan.

24.2.2022 maailma muuttui. Venäjän hyökkäys Ukrainaan tulee vaikuttamaan merkittävästi tulevien vuosien, jopa vuosikymmenien ajan lähes kaikkeen usealla eri tavalla. Perhon kuntaan vaikutukset näkyvät tulevaisuudessa maailmankaupan uudelleen järjestymisen vuoksi tavaroiden ja raaka-aineiden saatavuudesta johtuvina viivästymisinä ja muutoksina. Jo tätä kirjoittaessa polttoaineiden ja energian hinnanmuutokset näkyvät jokaiselle. Sotaa pakenevat suuret ihmismäärät hakevat turvallisia asuinseutuja ainakin väliaikaisesti ja pieniosa maahan saapuvista tulee näkymään myös perholaisessa elämänmenossa. Ukrainan sodasta alkanutta maailmanjärjestyksen muutosta ei todennäköisesti kukaan voi vielä arvioida ja koko läntisen maailman muutoskyvykkyys tulee olemaan koetuksella.

Perhon kunnan elinkeinorakenteen yksi keskeinen sektori, alkutuotanto on erittäin suurissa vaikeuksissa. Tuotteesta saatava hinta ja EU:n tuotantotuet eivät kata tuotannosta aiheutuvia kustannuksia. Tilannetta vaikeuttaa Ukrainan sodasta johtuvat pakotteet ja raaka-ainepula, joka on johtamassa tilanteeseen, että tulevalle kasvukaudelle ei ole käytettävissä riittäviä tuotantopanoksia ja elintarvikkeiden hinta tulee nousemaan maailmanlaajuisesti, myös Suomessa.

Perhon kunnan toiminnassa energian hinnannousu on nostanut kunnan käyttökustannuksia jo nyt alkuvuoden aikana. Lisäksi rakennustarvikkeiden hintojen nousu on vaikuttanut investointien toteuttamiseen. Raaka-aineiden saatavuus on vaikuttanut remonttien aikatauluihin ja myös investointien suunnitteluun. Kriisien aiheuttanut tarvikkeista ja raaka-aineissa saatavuusongelmia myös tietohallintolaitteiden osalta.

Hyvinvointialueiden vaikutus kunnan toimintoihin

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023 ja sosiaali- ja terveystoimet sekä pelastustoimi siirtyvät kuntien järjestämisvastuulta hyvinvointialueille. Toisaalta järjestämisvastuun siirtyminen siirtää myös rahoitusvastuun pois kunnilta, mutta tuleva veroprosentin leikkaus tulee vaikuttamaan kunnille jäävän rahoituspohjaan. Hyvinvointialueiden perustaminen ja niiden rahoitusjärjestelmän luominen muuttaa kuntien nykyistä peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaa, kaikki kunnat veloitetaan alentamaan kunnallisveroa ja myös yhteisöverojärjestelmään tehdään muutoksia.

Aluevaltuusto sekä -hallitus ovat järjestäytyneet. Keski-Pohjanmaan alueella ei kuntalaisten palveluissa radikaaleja muutoksia tultane lähivuosina näkemään, koska maakunnassa palvelut on tuotettu jo vuodesta 2017 keskitetysti Soiten tuottamina.

Pelastuslaitoksen toiminnan siirtymisessä hyvinvointialueeseen on huolehdittava toiminnan riittävästä resurssoinnista ja koko toiminta-alueen tasapuolisuudesta. Kunnat, jotka ovat ylläpitäneet paloasemillaan ajanmukaisen kaluston tulee voida luottaa siihen, että kuntien investoinneilla hankittu kalusto pysyy investoinnin tehneen kunnan asukkaiden turvana.

Kunnan päätöksenteko

Uuden valtuuston ensimmäinen kokonainen toimintavuosi sisältää kuntastrategian päivittämisen ja siihen liittyvien hyvinvointiohjelman ja muiden strategiatyyppisten ohjelmien- ja asiakirjojen

tarkastelun uutta strategiaa tukeviksi. Kuntastrategia ohjaa keskeisesti Perhon kunnan toimintaa koko valtuustokauden ajan. Valtuusto käsittelee ja hyväksyy kuntastrategian kevään aikana.

Kunnan tekemän yhtiöittämisen vaikutukset

Kunnan suoraan omistamien vuokra-asuntojen ja teollisuus- ja toimitilojen yhtiöittäminen toteutettiin vuoden 2021 lopussa. Vuoden 2022 aikana näiden yhtiöiden hallitukset, omistajan tuella, tekevät päätökset ja linjaukset, joilla yhtiöiden liiketoiminta saatetaan kestäväälle pohjalle. Tähän sisältyy kustannusrakenteen tarkastelu sekä kiinteistöjen saneerausta ja uudisrakentamista. Kunnan veto- ja pitovoiman kannalta on tärkeää, että kunnassa on tarjolla laadukkaita asuntoja ja yritystoimintiloja.

Kunnan viestintää tehostetaan kolmen vuoden määräaikaisen viestintäsihteerin rekrytoinnilla. Viestintäsihteerin tehtäväkuva on laaja, sisältäen paitsi kunnan sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittämisen ja toteutuksen myös alueen kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten viestinnän tukemisen.

Kunnan talouden tasapainottaminen

Kunnassa laaditussa (kvalt 26.8.2019) talousohjelma vuosille 2019 - 2022 konkretisoi käytännön toimenpiteiksi kunnan toimintoja yhtiöittämisratkaisujen, henkilöstösuunnitelman toimeenpanon, sekä Soiten osalta tehtävien kustannustehokkuuspäätösten kautta. Talousohjelman tavoitteena on tasapainottaa kuntatalouden kehitys kestäväällä tavalla vuoden 2022 loppuun mennessä siten, että kuntaorganisaatio toimii kustannustehokkaasti ja kykenee tuottamaan kuntalaisten palvelut laadukkaasti, ja samalla vahvistamaan kunnan vetovoimaisuutta ja yritysmuonteisyyttä, jotta asukasluku ja kunnassa olevien työpaikkojen määrä saadaan kasvu-uralle.

Perhossa, kuten kuntataloudessa yleensä, väestön ikääntymisen, muuttoliikkeen, työvoiman saatavuuden ja kuntien tulopohjaa vaivaavien rakenteellisten heikkouksien vuoksi ollaan monien haasteiden edessä. Palvelu- ja investointitarpeet, varhaiskasvatuksen ja opetuksen tilatarpeet kasvavat lisäten paineita niin käyttötalousmenojen kuin velkaantumisenkin kasvuun.

Vuonna 2021 kunnan taloudessa näkyi positiivisena ilmiönä verotulojen kasvu. Kasvu johtuu osittain yhteisöverotuottojen kasvusta, johon on vaikuttanut vielä vuonna 2021 valtion yhteisöveron jako-osuuden tilapäinen muutos. Lisäksi Perhon kunnassa kunnallisveron kehitys on ollut positiivista. Tulevien vuosien suurin haaste Perhon kunnan osalta on käyttötalouden tasapainottaminen. Tuleekin huomioida jo taloussuunnitelma vuosina asukasmäärän ennustettu lasku ja asukasrakenteen muutos, koska nämä tulevat vaikuttamaan palvelurakenteeseen ja palvelutarpeiden painopistemutoksiin.

Talouden tasapainottamistoimenpiteitä on jatkettu vuonna 2021, mutta käyttötalouden kasvua ei ole saatu hillittyä tavoitteiden mukaisesti. Selittäviä tekijöitä on lakisääteisten palveluiden muutokset ja toisaalta myös kasvanut palvelutarve. Talouden tasapainottamistoimenpiteitä tullaan jatkamaan erityisesti sisäistä toimintaa sujuvoittamalla ja tavoitteena on, ettei ei lakisääteisiä-palveluita lisätä.

Koulujen tilat

Perhon kouluverkosto muuttui niin, että 1.8.2021 alkaen kunnassa yksi alakoulupiiri ja alakoulujen oppilaat opiskelevat Kirkonkylän ja Möttösen kouluissa. Tavoitteena on ollut selkeyttää opetuksen järjestämisen suunnittelua, toisaalta muutos on tuonut lisäinvestointitarpeita toisen asteen Kampusalueelle, liikuntahallin sekä Oksakosken lähiliikunta-alueiden osalta. Suunnittelu lukion siirtymisestä Kampusalueelle on alkanut loppuvuodesta 2021 ja tavoitteena on, että lukio aloittaa vuoden 2022 syyslukukauden alusta kampusalueella. Lisäksi kotitalousluokan sisäilmaan liittyvät ongelmat tarkoittavat sitä, että kotitalousluokalle ja Kirkonkylän koulun ruokalalle on löydettävä ratkaisu vuoden 2022 aikana.

Investoinnit

Vuoden 2022 talousarviossa on varattu suunnittelumääräraha liikuntahallille, koulun ruokalalle ja kotitalousluokalle, jotka tulevat olemaan lähivuosien merkittävimmät investoinnit. Muutoin investoinnit liittyvät korjausvelan hallintaan liittyviä kohteita.

Konserniyhtiöillä on tarve teollisuus- ja asuinkiinteistöjen korjaus- ja uudisrakentamiseen. Kunnan rooli konserniyhtiöiden investoinneissa liittyy lähinnä rahoitukseen sekä vakuuksiin.

Investointien toteutusta joudutaan arvioimaan hanke kerrallaan muuttuneen maailman tilanteen vuoksi, joka vaikuttaa raaka-aineiden saatavuuteen ja hintoihin.

31.8.2022

Talousarvion yhteydessä laadittuun ja kevään osavuositarkastuksessa täydennettyyn arvioon tulevasta kehityksestä ei ole isoissa kehityssuunnissa merkittävää muutosta. Ukrainan sodan seurauksena Euroopassa on akuutti energiakriisi, ja sen vaikutukset näkyvät jo nyt myös Suomessa. Talvi tulee olemaan haastava energian suhteen ja energian hinnan nopea nousu vaikuttaa kotitalouksien ja myös kunnan toimintoihin.

On ollut nähtävissä, että toimintakate on heikentynyt tasaisesti kuluvan vuoden ajan ja tästä syystä kunnanhallitus asetti elokuussa vuoden loppuun kestävä hankintakiellon. Keväällä asiantuntijatyönä tehty analyysi hyvinvointialuemuutoksen vaikutuksesta Perhon kunnan talouteen, ja sen osana tehdyt herkkyystarkastelut kunnan investointikestävydestä vaikuttavat vuoden 2023 käyttötalousmenojen kriittiseen tarkasteluun talousarviota laadittaessa. Päätymässä olevaa talousohjelmaa 2019-2022 saa jatkokseen talousohjelman 2022 – 2025, jossa kunnan käyttötalousmenoja ja -tuloja arvioidaan huolellisesti.

TILINPÄÄTÖSENNUSTE

PERHON KUNTA								
TUOSLASKELMA 1.1.-31.8.2022 JA TILINPÄÄTÖSENNUSTE								
								elokuun Tp 2022 ennuste
Ulkoinen (1000 €)	Tp 2020	Tp 2021	Käyttö 1-8/21	Tot21/tp21 Käyttö-%	Ta+muutos 2022	Käyttö 1-8/22	Käyttö-%	
Toimintatuotot	3 040	3 776	1 878	50	2 693	1 501	56	2 628
Toimintakulut	-21 537	-22 888	-15 492	68	-23 815	-16 004	67	-23 975
TOIMINTAKATE	-18 497	-19 112	-13 614	71,2	-21 122	-14 503	68,7	-21 347
VEROTULOT	7 887	8 517	5 745	67	8 224	5 898	72	8 661
Kunnallisvero	6 414	6 639	4 588	69	6 693	4 701	70	6 779
Yhteisöveron tuotto	721	1 060	747	70	731	775	106	1 026
Kiinteistövero	752	818	410	50	800	422	53	856
VALTIONOSUJDET	13 120	12 906	8 615	67	13 630	9 126	67	13 550
	21 007	21 423	14 360	67	21 854	15 024	69	22 211
KÄYTTÖKATE	2 510	2 311	746	32	732	521	71	864
Rahoitustuotot	597	665	516	78	521	211	40	271
Rahoituskulut	-349	-131	-74	56	-191	-219	115	-250
	248	534	442	83	330	-8	-2	21
VUOSIKATE	2 758	2 845	1 188	42	1 062	513	48	885
Poistot ja arvonalenn.	-1 973	-1 678	-954	57	-1 362	-891	65	-1 360
Tilikauden tulos	785	1 167	234	20	-300	-378		-475
Satunnaiset/Poistoero	6	78			0			
Rahastosiirrot	50	50			300			
TILIK. YLIJÄÄMÄ	841	1 295	234	18	0	-378		-475